ДУМА®

ЛЕВИЯТ ВЕСТНИК

50 ст. www.duma.bg

facebook.com/www.duma.bg

DUMA newspaper

DUMA_newspaper

ВТОРНИК | 17 ЮЛИ | 2018 ГОДИНА/28 | БРОЙ 136 (7985)

ИНТЕРВЮ

Величка Микова: Ще има ли месец и половина платен родителски отпуск

6

НЕДОВОЛСТВО

Родителите на деца с увреждания пак ще протестират на 31 юли

4

Властта забрани протестите в Странджа

Президентът очаква адекватни обезщетения за убитите животни

Управляващите забраняват протестите в Странджанско. Това стана ясно след първото заседание на оперативния щаб, който ще координира и следи ограничаването на заболяванията по животни в района. Първата мярка, за която съобщи вътрешният министър Валентин Радев, е "ограничаване на големи обществени прояви със струпвания на хора в 10-километровата зона около огнищата на опасните болести". Де факто се забраняват протестите и възможността хората да защитят стадата си с блокада или жива верига, както се случи в с. Шарково.

Кризисният щаб ще се срещне днес с лидерите на парламентарни групи.

Президентът Румен Радев очаква адекватни компенсации за убитите животни, а според вицепрезидента Илияна Йотова държавата не е била на мястото си за случилото се в Странджа.

2 и 3

НОНСЕНС

Агресивното невежество - на върха в училище

17

НИМ започва проучвания на културното наследство на с. Добърско

19

Мондиалът свърши с триумф за Франция и овации за Русия

23

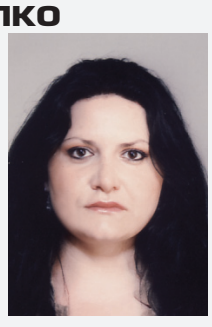
Снимка БГНЕС

В Хелзинки се проведе историческата среща между руския и американския президент Владимир Путин и Доналд Тръмп. Диалогът бе дълбоко продуктивен и полезен, каза Тръмп. Президентите се договориха да развиват икономическото сътрудничество, Путин предаде руски план за неразпространение на ядреното оръжие

11

НЯКОЛКО ДУМИ

Мая ЙОВАНОВСКА

КАК ДА ИМ ВЯРВАМЕ

Към 4000 животни вече отидоха на дръвника, БАБХ обаче е непреклонна, ще продължи с евтаназията. Властите си признаха за калпава комуникация със засегнатите животновъди, но това не е достатъчно и те дължат отговори както на фермерите, така и на обществото. Изтребването на здрави животни ли беше единствената възможна мярка е основният въпрос, който се задава през последните дни. И макар санитарите да са непреклонни, че няма друг изход освен да се избиват хиляди животни в Странджа, кризата ще става все по-голяма, защото това, дето прави властта, е да се опитва просто да замете този огромен проблем под килима, което няма обаче как да се случи.

Какво свърши вчера сформираният от премиера Бойко Борисов оперативен щаб за разпространение на чумата? Забрани протестите на фермерите. Ето така бори кризата властта! Толкова са се уплашили от кашата, дето забъркаха, и вероятно от присъствието у нас на европейските санитарни власти, че са напълно неадекватни. Нито дума не обелиха дали на заседанието на щаба са мислили за обезщетяването на засегнатите стопани и възможно ли е да получат подобри компенсации. Друго ги вълнува - да не им пречат животновъдите с протестите си. Как да им вярваме.

Стр. 7

ISSN 0861-1343

www.duma.bg

ДУМА ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

Властта забрани протестите в Странджа

Щабът за борбата с чумата по животните ще се срещне с лидерите на партиите в НС днес

Управляващите намериха начин да възпрепятстват протестите в Странджанско. Това стана ясно вчера, след провелото се във вътрешното министерство първо заседание на оперативния щаб, който ще координира ситуацията и ще следи за ограничаването на заболяванията по животните в района. Една от мерките, които ще бъдат взети заради "загриженост към стопаните", е "ограничаване на големи обществени прояви със струпвания на хора в 10-километровата зона около огнищата на опасните болести". Това означава, че в района се забраняват протести, блокиране на пътища и възможността на хората да защитят имотите и стадата си.

Освен ограничаването на масови прояви ще има засилен граничен контрол на товарите за пренос на месни храни. Вътрешният министър Валентин Радев заяви, че целта е да не се допусне месо, което е заразено. Има препоръка към МРРБ и към АПИ за ежедневно почистване на 10-километровата зона преди местата за граничен контрол.

Днес ще се проведе среща на кризисния щаб с председателите на парламентарни групи. "Целта е да се изчистят всички съмнения, защото в случая става въпрос за националната сигурност. Искаме всички да осъзнаят каква е опасността и да си поеме отговорността", обясни Радев. Председателят на парламента Цвета Караянчева свика извънредно заседание на Председателския съвет в 9 ч. днес.

За ДУМА депутатът от БСП Кристиан Вигенин обясни, че е изпратил писмо до министър Румен Порожанов с молба де се срещне с европейските експерти, които правят проверка как властта се справя със заразата. Получил е положителен отговор. Експертната мисия от дирекция "Здравеопазване и политика за потребителите" пристигна вчера и ще е у нас 5 дни.

Вигенин публикува в социалните мрежи снимка на разпиляна суха слама по пътното платно на входа на Шарково. По думите му това е методът за дезинфекция на влизащи и излизащи автомобили. "Сложена е заради посещението на министър Румен Порожанов онзи ден, тогава даже някой е сипвал дезинфекционен разтвор за няколко часа. Ей това са им възможностите и капацитетът. Затова избиват животните, защото нищо друго не са в състояние да направят, за да ограничат заразата", възмути се социалистът.

След намесата на Корнелия Нинова, обстановката в Шарково се успокои, увери ДУМА Атанас Зафиров от ИБ на БСП. Вчера той също отиде в Странджанско, за да подкрепи протестите на местните. Евтанизирането на животните бе спряно. "Много хора от цялата страна са дошли, пазим оцелелите животни. Чакаме решението на Административния съд. БСП е сред хората и ще продължим да ги подкрепяме", категоричен бе Зафиров. Припомняме, че БСП сезира Окръжната прокуратура в Ямбол и Софийския административен съд за проверка на действията на БАБХ в Странджанско. Левицата иска спиране на евтанизирането заради съмнения в диагнозата "чума".

В социалните мрежи депутатът от БСП Петър Кънев припомни, че още след масовото избиване на животни в с. Кости организира среща на депутатите от Бургаско и Ямболско, МЗХ и БАБХ. "Не може да няма и други решения. Трябва да ги потърсим. Дали със създаването на карантинни депа, с имунизации на животните, дали с искане за дерогация от ЕК и Световната здравна организация, дали със специален контрол над заплашените стопанства. Специалистите да предложат. А случаят със Странджа е различен. Повтаря се на всеки 4-5 години - дали ще е шап, чума, луда крава, все едно. Животновъдството там с пълни темпове се ликвидира. За мен въпросът вече не е икономически, а е социален и политически и дори геополитически. Обезлюдяваме планина, която е на твърде важна граница", написа той.

Кметът на село Воден Елена Анева показа на депутата от БСП Кристиан Вигенин гроба на 600 овце, избити преди месец. След като дни наред се е носела непоносима смрад, едва вчера кметът на общината е пратил багер да натрупа още пръст отгоре, обясни Вигенин. Анева твърди, че дълбочината на изкопа е според изискванията. "Както и в Шарково, телата не са обработени например с вар или друго вещество, просто са нахвърляни в дупката. Наоколо се виждат кости и козина, вероятно изровени от чакали, преди да се натрупа новата пръст. БАБХ, толкова ли можете?! Каквото и да ми обясняват, по никаква логика това не може да е приемливо", написа Вигенин в социалните мрежи.

Гръцки фермери недоумяват как се избиват цели стада

Във фейсбук Валентина Василева-Филаделфефс описа как съседите ни в Гърция оценяват скандала с унищожаването на животните в Странджа. Ето какво написа тя:

"Докато изчаквам да видя документи и снимка на болно животно, направих справка в съседна Гърция. Осъществих контакт с големите млекопроизводители и фермери, две от тях в близост до Турция, както и висш служител.

1. Във фермите и мандрите всичко е спокойно. Наложи ми се да доказвам самоличност, понеже операторите решиха, че се шегувам, разказвайки за мерките, които е предприело нашето правителство.

2. Гърция не изключва наличието на подобно заболяване, но дословният цитат беше - "Това, по този начин в Гърция не може да се случи. Вие се шегувате!"

3. Опасността е известна в Гърция, но:

- убиват се животни, които имат доказано най-малко повишена температура

- отделят се болните от здравите в различни стада

- Прави се справка дали са предварително ваксинирани. Ако не, то отговорността се носи от държавата

- Недопустима е евтаназия на цели стада по предположение за опасност

- Има ли проби от млечни продукти?

Категоричното е, че България се управлява от примитивни престъпници!"

ШЕФЪТ НА БАБХ ЗА МАСОВАТА ЕВТАНАЗИЯ:

Спасяваме бизнес за над 1 млрд. лв.

Само 160 животни останаха в село Шарково след масовата евтаназия заради чума по дребните преживни животни в община Болярово. Между 3000 и 4000 животни вече са умъртвени. Директорът на БАБХ Дамян Илиев Илиев заяви вчера, че агенцията действа в синхрон с европейския орган по безопасността на храните. "Може би спасяваме бизнес за над 1 млрд. лв. Създаваме впечатление, че на агенцията може да се вярва от всички, които търгуват с България", каза той вчера пред БТВ.

Илиев призна, че е имало "разбалансирана история" в комуникацията със стопаните. "Когато се прилагат тези мерки с евтаназията, собствениците не се предупреждават, защото има много случаи, в които се опитват да спасяват животни. Заловихме животни, изнасяни в багажници, застрашена е сигурността на страната", опита да се оправдае той. Илиев видял болни животни, а заболяването било такова, че не винаги се развива клиника. Затова било решено да се избият всички стада, които може да са били в контакт с болни животни. На въпрос защо преди броени месеци агенцията е издала ръководство, което сега не спазва, той отговори, че документът е написан за случаи, в които няма такъв голям риск от разпространение на вируса: "Практическото ръководство в момента не е състоятелно". От думите му стана ясно още, че карантината не се прилага никъде като метод за борба със зарази, макар да я има в практическото ръководство, което подчинената му структура е издала преди няколко месеца.

Обезщетенията за евтанизираните животни ще бъдат по 190 лева за овца, 140 лв. за агне, 160 лв. за шиле, съобщи съветникът на земеделския министър Янко Иванов пред Нова телевизия. Наред с това по думи на Иванов за засегнатите стопани ще бъде вдигната и държавната помощ "де минимис". От 25 лв. на овца тя ще се вдигне до 30. Започва изплащането на обезщетенията за евтанизираните животни в странджанските села. Въпреки исканията на стопаните за повече средства, държавата е категорична, че дава максимума - около 300 лева на овца.

"Не се търси индивидуалното животно, което е заразено, а се търси стадото. Така че, ако те попадат в категорията "контактни", унищожават се всички, които са заразени и които са били в контакт", добави съветникът на Румен Порожанов. Иванов каза, че проби се вземат от убити животни, а не от живи заради директива на ЕС.

Директорът на НИМХ ядосан, че го проверяват

Агресивен текст срещу това, че БАН ще проверява финансовото състояние на Националния институт по метеорология и хидрология (НИМХ), се появи в сайта на института. Решението да се направи финансова проверка на института бе взето от Общото събрание (ОС) на 2 юли, след като ДУМА публикува на 12 юни разследването "Двама директори в БАН омесват науката с частните си фирми". От разследването стана ясно, че директорът на НИМХ проф. Христомир Брънзов има частни фирми и управлява НПО с паралелна дейност, което е забранено от два закона и Устава на БАН.

Служителите на НИМХ протестират в последните седмици, че БАН им разпределяла малко средства. Пред ОС зам.-председателят на БАН чл.-кор. Константин Хадживанов е отправил открито заплаха към проф. Брънзов, че през есента предстои смяна на ръководството на НИМХ, а директорите се избират от УС на БАН, пише в сайта, цитиран от медиите. Нататък в сайта, който е под контрола на Хр. Брънзов, пише: "При създадената ситуация считаме, че такава вътрешна проверка не се вписва в принципите на независимост и обективност и проверяващите от БАН-Администрация няма да са непредубедени и безпристрастни. Такава проверка трябва да се извърши от външни за БАН контролни органи, а за да има смисъл за решаване на проблема с НИМХ, трябва да обхване всички структурни звена на БАН, включително БАН-Администрация. Само така ще се получи ясна картина за разпределянето и разходването на публичните средства в БАН".

НИМХ иска ръководните органи на БАН да поемели отговорността за кризата в Националната хидрометеорологична служба. Ни дума няма в сайта на института за фрапиращите нарушения на директора от години, нито за това има ли пренасочване на проекти от НИМХ към фирмите. Вътрешните проверки в академията са нейно право и задължение.

ДУМА

www.duma.bg

ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

„Най-важното нещо е, че както мигрантите влизат, така чумата може да влезе“

ПРОСТО ВЪТРЕШНИЯТ МИНИСТЪР ВАЛЕНТИН РАДЕВ

Президентът очаква адекватни компенсации за убитите животни

Държавата не беше на мястото си при умъртвяването на добитъка в Странджа, заяви Илияна Йотова

Президентът Румен Радев очаква стопаните на убитите животни да бъдат адекватно компенсирани. Държавният глава разпространи специална позиция по казуса с евтанизираните стада. Той отбелязва, че психологическата травма от унищожаването на животните изисква време, което трябва да бъде използвано от правителството за подкрепа на засегнатите стопани, за да възстановят поминъка си. Той очаква и разумни действия за предотвратяване на подобни кризи в бъдеще.

“С тревога следя действията на кабинета по ликвидирането на огнищата от чума по дребните преживни животни в Странджа. В ръцете на правителството са всички инструменти за овладяване на кризата. За съжаление гневът на пострадалите стопани и на хора в цялата страна е вече налице”, пише Радев. Той е категоричен, че властите дължат отговор защо животновъдите не са били информирани детайлно и предварително, за да бъдат убедени в предприетите мерки и в гарантирането на интересите им.

Радев настоява кабинетът да отговори и занапред ли масовото изтребление на здрави животни ще е единствената мярка за овладяване на подобни кризи. “Защо не бяха предприети превантивни мерки, като налагане на карантина и наблюдение? Защо се пренебрегва ваксинирането?”, пита държавният глава. За пореден път се поставя въпросът надеждна ли е оградата по границата, допълва той.

Държавата не беше на мястото си при овладяването на кризата с чумата и избиването на животните, заяви вицепрезидентът Илияна Йотова във Велико Търново. Тя не коментира радикалните мерки, взети за овладяване на епидемията при дребните преживни животни, защото според нея преди всичко трябва да се гарантира здравето на хората в тези региони.

“Ще изчакам и европейската експертиза. По-лошото е, че през тези дни имах усещането за липса на държава или поскоро за държава, която се отнасяше със своите граждани като с поданици. Без много обяснения отиват, правят се някакви много радикални мерки, не се обясняват на хората нито рисковете, нито опасностите, нито им се дава някаква надежда, че когато тези действия бъдат извършени, те ще бъдат обезщетени по някакъв съответен начин. Всичко стана като някаква наказателна операция в очите на хората, а това не бива да се допуска”, подчерта вицепрезидентът. Според Йотова най-важното, което трябва да се направи занапред, е да има пълна прозрачност.

“При такива кризи е важно да се свика извънредно заседание на НС, да се изслушат министрите и ръководството на БАБХ или поне ресорната комисия. Хората, когато видят публичния ангажимент на държавата, когато видят, че някой мисли за решаването на проблемите им, ще бъдат много по-спокойни. Тогава всички страхове, че ще укриват животни или ще ги пренасят на други места, биха отпаднали”, категорична е Йотова.

Кристина Сидорова се включи в тържествата по повод 141 г. свободно Севлиево. Заедно с лидера на БСП в Севлиево Петинка Михайлова тя поднесе цветя на руските гробове в двора на храм “Св. Троица”

КРИСТИНА СИДОРОВА:

БОРБАТА С КОРУПЦИЯТА ЗАПОЧВА С ПРОМЯНАТА НА ОБЩЕСТВЕНИТЕ НАГЛАСИ

“Нивото на корупция най-често е свързано с културата, мисленето и традициите на определено общество. Противодействието й изисква не само законови и институционални мерки, но и създаване на правна култура и информираност още в ранна детска възраст, за да се създаде необходимото доверие към институциите и убеденост във върховенството на закона”. Това коментира депутатът от “БСП за България” от Габрово Кристина Сидорова в радиоинтервю. Тя обяви, че комисията за борба с корупцията, конфликт на интереси и парламентарна етика в НС, на която Сидорова е зам.-председател, е разработила проект, свързан с образователната програма “Формиране на антикорупционно поведение на младите хора в училищата”.

Сидорова е категорична, че е добре антикорупционното възпитание да започне от детска възраст, още от 5 клас, когато подрастващите вече са наясно с понятията добро и зло, честност и безчестие. “Тийнейджърите трябва отрано да разберат, че корупцията е голям бич за съвременното общество. Тя е сред реалните заплахи за демократичното му развитие, въпреки функционирането на различни системи за превенция и борба с нейните прояви. Корупцията възпрепятства правилното и лоялно функциониране на пазарната икономика и има отрицателни финансови последици както върху отделните предприятия, така и на лично, държавно и международно равнище, коментира Сидорова.

Социалистите в Ковачевци подкрепят партийното ръководство

Общинската партийна организация на БСП в Ковачевци застава зад ръководството, избрано от конгреса и осъжда всички нелоялни и недругарски изяви на видни и по-малко видни деятели по публичните медии. Това пише в отворено писмо на местните социалисти. Те не ободряват начина, по който бивш лидер на партията напада сегашното ръководство. “От всичко, казано по телевизии, вестници и електронни медии, не чухме нито един аргумент, не дадохте никаква алтернатива, а само елементарно плюене. Има и други другари, които излизат и атакуват безпринципно и безпочвено в публичното пространство ръководството на БСП. Всичко това се прави явно да се уронва престижът на лидера на партията, но голямата тежест пада върху нейните членове”, пишат от БСП в Ковачевци.

Социалистите призовават предложенията, идеите, позициите и критиката да бъдат изричани на партийните форуми, а не по медиите. “Нека да оставим ръководството да работи за развитието на БСП и на България. Истинските оценки за постиженията на една партия се поставят след резултатите на изборите”, категорични са от левицата в Ковачевци.

ПРИЕМНА
за гражданите
на **София**
#БСПзаБЪЛГАРИЯ

Днес от 15 до 17 часа народният представител от “БСП за България” Ирена Анастасова и общинският съветник Николай Николов ще бъдат на разположение на софиянци в постоянната приемна на БСП в София на ул. “Леге” 10, етаж 1.
Желаещите може да се запишат предварително на телефон 02/987 20 86.

НА 23 ЮЛИ 2018 Г.
СЕ НАВЪРШВАТ 76 ГОДИНИ ОТ РАЗСТРЕЛА НА АНТОН ИВАНОВ, ПЕТЪР БОГДАНОВ, НИКОЛА ВАПЦАРОВ, ГЕОРГИ МИНЧЕВ, АТАНАС РОМАНОВ И АНТОН ПОПОВ

КАНИМ ВИ ДА ОТБЕЛЕЖИМ ТАЗИ ГОДИШНИНА

на ВАПЦАРОВА ВЕЧЕР
в Литературния салон „ЛЕГЕ 10” на 19 юли 2018 г., четвъртък, от 18.00 ч. в залата на ул. „Леге” №10 на първия етаж на Софийския ГС на БСП.
Ще бъде представено новото фототипно издание на “Моторни песни” на Никола Вапцаров (Издателство “Захарий Стоянов”, 2018) и ще бъде показан документалният филм на Петко Горанов “И след разстрела”.

на ВЪЗПОМЕНАТЕЛЕН МИТИНГ-ПОКЛОНЕНИЕ
на 21 юли 2018 г., събота, от 11.00 ч. на Мемориала “Гарнизонно стрелбище” - бул. “България” 39 (зад НДК, до хотел “Хилтън”).
Организиран от Българската социалистическа партия, Българския антифашистки съюз, обществени, патриотични и творчески организации.

на ВАПЦАРОВИ ЧЕТЕНИЯ
на 23 юли 2018 г., понеделник, от 18.00 ч. пред Паметника на Никола Вапцаров в градината на ул.”Московска” (зад Националната художествена галерия-Двореца) с участието на съвременни български поети и артисти.
Организирани от Съюза на българските писатели, Националния литературен салон “Старинният файтон”, Литературния салон “Леге 10”, в.”Моята вяра”, в. ”Жарава”, в. “Словото днес” и Библиотека “Простреляният Пегас”.

www.duma.bg

ДУМА ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

Родители на деца с увреждания напускат работната група към МТСП

Проектът за нов закон бил копипейст на стария

Част от родителите на деца с увреждания напускат работната група към МТСП, която работи по новия Закон за интеграция на хората с увреждания. Нищо в т.нар. ново законодателство не се променяло и затова се заканиха да започнат "брутални протести". На 30 юли организират маратон от парламента до МТСП под наслов: "Бягство от отговорност". С него те ще изпратят депутатите във ваканция.

Припомняме, че още в петък организаторите на палатковия лагер в София обявиха, че заради "копипейст" политиката на институциите отказват да присъстват на оставащите до края на месеца работни срещи по законопроекта за интеграция на хората с увреждания и започват подготовка на голям протест, който да се състои на 1 октомври - срока, който те поставиха за внасянето на важните законопроекти, свързани с хората с увреждания. Родителите на деца с увреждания настояваха оценяването на увреждането да се извади от Агенцията за социално подпомагане, но в проекта било заложено старото положение.

Палатковият лагер на родителите на деца с увреждания пред парламента ще остане до 1 октомври.

Това е имитация на реформа, коментира законодателните промени омбудсманът Мая Манолова, която също участва в работата на групата. По думите ѝ в голяма част от новите текстове ситуацията за хората с увреждания даже е влошена, а в проекта на МТСП не било ясно как ще се извършва индивидуалната оценка, не били ясни правилата и критериите, нито съставът на комисията, която ще оценява състоянието на хората. Нищо не се променя по отношение на помощните средства, критична бе Манолова. Тя твърди, че не е ясно как ще се определя финансовата подкрепа за хората с увреждания, нито асистентската помощ за тях. Крайно съм притеснена от продукта, който ще излезе накрая, коментира Манолова. Според нея интеграционните добавки са "бетонирани", макар че е необходимо да бъдат временна мярка. Това е изключително нечестно спрямо хората с увреждания, коментира общественият защитник.

ДУМА припомня, че родителите на деца с увреждания, заедно с омбудсмана Манолова, написаха законопроект за личната помощ, който бе внесен преди дни в парламента от БСП и от ВОЛЯ. По-рано социалният министър Бисер Петков бе изказал мнение, че е по-удачно основните положения от законопроекта за личната помощ да бъдат включени в законопроектите, които пише МТСП за интеграция на хората с увреждания и за социалната помощ.

Снимка Емилия КОСТАДИНОВА

Родителите на деца с увреждания и омбудсманът са категорични, че в новия проектозакон за хората с увреждания няма нищо ново

Коментар на стр. 7

Работодателите пак бойкотират преговорите за минимални осигуровки

За трета поредна година четирите национално представителни работодателски организации няма да участват в преговорите за повишаване на минималните осигурителни доходи (МОД) по браншове и професии за 2019 г. Това става ясно от писмо на АИКБ, БСК, БТПП и КРИБ. Както и предни години, работодателските организации твърдят, че определянето на МОД увеличава сивия сектор, оказва се натиск върху заетостта в отделни региони, сектори, предприятия в депресивно състояние, на уязвимите социални групи с ниска квалификация, като намалява нетното възнаграждение на наетите. По думите им в ЕС няма такава практика.

Членовете на Асоциация на организациите на българските работодатели твърдят, че заплащането на труда и актуализирането на минималните възнаграждения следва да се определят чрез колективни трудови договори на фирмено и браншово ниво. От АОБР смятат, че след кризата от 2009 г. административно определяните прагове се разминават драстично с икономическото състояние на отделни сектори и предприятия. Те припомнят, че приетата през април 2018 г. правителствена средносрочна бюджетна прогноза предвижда нарастване през 2019 г. на минималната заплата и на компенсацията на един зает с 6,6% при двойно нарастване производителността на труда 3,2%.

ДУМА припомня, че само преди седмица от КНСБ доказаха, че производителността у нас е почти същата като в страни от ЕС, но заплатите са много по-ниски. Например в Германия индустриалният работник произвежда 73 600 евро, а получава 55 000 евро, у нас българският работник в индустрията произвежда 11 400 евро, а взима 5700 евро, но печалбата у нас е над 11%, а в Германия е 7%, коментира Любен Томев от синдиката. От КНСБ се категорични, че ръстът на заплатите у нас трябва да се обвърже с производителността на труда, и да се бъдат изработени ясни критерии за това.

ЗАПОЧНАХА СЪКРАЩЕНИЯТА НА МИНЬОРИ ОТ „БОБОВ ДОЛ"

Започнаха съкращения на миньори от подземния рудник "Бобов дол", който спря работа преди месец, съобщи изпълнителният директор инж. Харалампи Златанов. На борсата отиват 400 миньори.

Почти на всички работещи в рудника са връчени предизвестия. Повечето са излезли в отпуск, а след това ще се регистрират в бюрото по труда в Дупница. Някои миньори получили предизвестията си, докато били на работа на 200 м под земята.

Инспекцията по труда ще се произнесе за около 10 трудоустроени в рудника, които са под защита на закона. 14 от предвидените за съкращение миньори ще заминат за София в сряда или четвъртък, когато депутатите ще разгледат внесеното от инициативна група и от омбудсмана Мая Манолова предложение за промени в закона, така че 82 от миньорите, които имат необходимия стаж и възраст, да могат да се пенсионират. Припомняме, че законодателни промени от края на м.г. ги лишиха от възможността да се пенсионират при навършване на 45 г. и 4 месеца и с поне 10 години стаж в рудниците.

Миньорите се надяват да получат и предвидените при съкращение обезщетения в законовия срок.

В "Бобов дол" са останали да работят около 20 души, които демонтират кабели и двигатели от производствените мощности и извършват консервация по самия рудник.

ДУМА припомня, че миналата седмица по инициатива на БСП членове на социалната комисия изпратиха искане до председателя ѝ Хасан Адемов, в което настояват в дневния ред на комисията за тази седмица да бъде включено обсъждане на първо четене на законопроект за изменение на КСО. Тогава лидерът на левицата Корнелия Нинова и депутати от "БСП за България" разговаряха със съкратените миньори от мини "Бобов дол".

Най-малките пловдивчани бяха сред най-активните в спортните игри и състезания

Теодора Халачева откри йога фестивал в Пловдив

Всяка инициатива, която насърчава гражданите на Пловдив да спортуват, заслужава да бъде подкрепена. С тези думи депутатът от ПГ "БСП за България" Теодора Халачева откри в Пловдив първия по рода си йога арт фестивал с мотото "Пловдив за младите". Спортното събитие се проведе в неделния ден под тепета и събра стотици активни пловдивчани.

Приветствам идеята за йога на открито, за търсене на баланс в нас самите, за засилване на връзката ни с природата, особено когато това става на емблематични за града ни места. За мен бе чест да открия фестивала, сподели Халачева. Освен с йога упражнения и индийски танци, събитието бе съпътствано от популярните игри на дама и ластик, забавление с лира, четене и уроци по каране на кънки и ролери в две възрастови групи.

Инфлацията надхвърли 3% за година

Горивата за битово потребление са поскъпнали със 17%

За първи път от 5 години насам инфлацията в България надхвърли 3%. на годишна база. През първия месец на лятото животът у нас е поскъпнал с 3,2%, в сравнение с юни 2017 г., отчита Националната статистика. Подобни равнища се наблюдаваха през 2013 г., когато цената на петрола на международните пазари растеше бурно. Сега бързото нарастване на цените на дребно отново се дължи на цената на горивата, както и на сезонните увеличения при някои токи и услуги.

Най-много през юни са поскъпнали стоките и услугите, свързани директно с цената на петрола. Горивата и смазочните материали са поскъпнали средно с 14% спрямо юни 2017 г., а пътническият въздушен транспорт - с 21%. Със 17% по-скъпо са се продавали горивата за битови нужди, с 10% твърдите горива, а 8% транспортните услуги, а застраховките, свързани с транспорта, вече са с 21% по-скъпи.

През юни средната цена на петрола сорт Брент достигна близо 80 долара за барел, което бе невиждана от 2014 г. стойност. По-скъпи са туристическите услуги, наемите и други услуги, свързани с жилищата. Като цяло по-голямата част от групите стоки и услуги, които следи НСИ, поскъпват през тази година.

През юни спрямо месец май най-голям ръст има по отношение на разходите за транспорт (2,2%), както и за ресторанти и хотели (1,5%). С 0,2% се повишават разходите за жилищата, вода, електроенергия, газ и други горива. В същото време през миналия месец да намалели с 0,6% цените на хранителните продукти, както и на алкохолните напитки (-0,1%).

От групата на нехранителните продукти НСИ отчита най-съществено повишение при автомобилните горива. Дизеловото гориво е поскъпнало с 3,7% спрямо май, а най-масовият бензин А95Н - с 3,6%. Автомобилните застраховки са поскъпнали с 2,6 на сто. В първите летни дни услугите за краткосрочно настаняване са поскъпнали с 12,1%, а международните полети - с 9,5 на сто. През юни спрямо май индексът на потребителските цени достига 100,5%, т.е. месечната инфлация е 0,5%. Инфлацията от началото на годината (юни 2018 година спрямо декември 2017 година) е 1,4%, а годишната инфлация за юни 2018 г. спрямо юни 2017 година е 3,2%. Средногодишната инфлация за периода юли 2017 - юни 2018 г. спрямо периода юли 2016 - юни 2017 г. е 1,6%, отчита НСИ.

Над 20 млн. лв. загубила „Булгаргаз” от ценови решения на КЕВР

Николай Павлов

През последните две тримесечия “Булгаргаз” губи над 20 млн. лева от ценовите решения на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР), каза пред БНР директорът на компанията Николай Павлов. Газовият оператор купува газ на пазарни цени и го продава на регулирани, обясни той и посочи, че през второто тримесечие загубите са в размер на 5,7 млн. лева, а предварителните оценки за третото тримесечие показват, че ще има отрицателен резултат и загуби от над 15 млн. лева. Компанията обаче разполага със средства и плаща всички свои задължения, включително и за покупката на природен газ от “Газпром”, каза Павлов. За нагнетяване на природен газ за зимния сезон ще са нужни 50 млн. лева. До края на юли в хранилището в Чирен ще бъдат нагнетени 214 млн. куб. метра природен газ и ще бъдат нужни още 96 млн. куб. метра за предстоящия есенно-зимен сезон.

Павлов обясни, че най-големите длъжници, а и най-големите клиенти на компанията са топлофикационните дружества. Към момента просрочените задължения на тези дружества към обществения газов доставчик са в размер на 127 млн. лева. Най-големият длъжник е “Топлофикация София”, която има да плаща към 100 млн. лева. Само от септември 2017 година до юли 2018 година натрупаните задължения са в размера на 52 млн. лева. “Очакваме до края на юли да заплати 40 млн. лева, а останалата част до 52 млн. лева, натрупани през есенно-зимния сезон, трябва да бъдат заплатени до края на август, като същевременно заплащат и текущото си потребление”, обясни директорът на “Булгаргаз”. Павлов коментира, че, ако “Топлофикация София” не плаща задълженията си, ще се стигне до тяхното принудително събиране. Спирането на доставките на газ за топлофикациите е крайна и нежелателна мярка, допълни още той.

Нов коридор може да свърже българските пристанища с Баку

Азербайджан работи усилено за превръщането на Баку в мощен регионален хъб по Пътя на коприната. Това каза пред вестник “Черно море” инж. Ангел Забуртов, директор на Държавното предприятие “Пристанищна инфраструктура”. Според него създаването на Алатската зона за свободна търговия открива възможност потокът от стоки за Европа да минава през Черно море и големите ни портове Варна и Бургас. Търсим възможности за коопериране, каза Забуртов. Темата бе коментирана в Баку неотдавна на международна конференция за пристанищата на бъдещето. Шефът на ДППИ е убеден, че създаването на един нов транспортен коридор през Черно море е реална възможност.

Идеята е да бъде създадена свободна икономическа зона в ново пристанище на юг от Баку - Алат и да се привлекат товарите от и към Иран, Турция, целия Персийски залив, Казахстан, Русия, Туркменистан, Узбекистан, Таджикистан, Киргизстан и Китай.

Забуртов изтъкна, че президентът на Азербайджан Илхам Алиев е заявил целта след 20 години държавата да има икономика, която не е базирана на петрола. Преди две години ДП “Пристанищна инфраструктура” подписа меморандум за разбирателство с “Международно морско търговско пристанище Баку”.

Мажоритарният собственик продаде акциите си в „Булгартабак холдинг”

“БТ Инвест” ГмбХ купи през 2011 г. тютюневия холдинг за 100,1 млн. евро

Най-големият акционер в “Булгартабак холдинг” АД - “БТ Инвест” ГмбХ (BT Invest GmbH) - Австрия е продал своя дял и вече не притежава собственост в българската тютюнева компания, предаде banker.bg. На 12 юли в софийската фирма е постъпило уведомление от “БТ Инвест” ГмбХ за разкриване на дялово участие в публично дружество. Това става ясно от уведомление, огласено от тютюневия монополист, чрез “БФБ-София”. Според данните от счетоводния отчет в края на първото тримесечие на 2018 г. фондът бе с дял от 65,85% от капитала. Други фирми притежаваха 33,08%, а собственост на индивидуални инвеститори са 1,07% от акциите с право на глас.

“БТ Инвест” ГмбХ спечели конкурса за приватизацията на “Булгартабак холдинг” през 2011 година. Агенцията за приватизация тогава прие офертата на австрийците от 100,1 млн. евро на кандидат купувача на пакета от 5 881 380 броя акции, представляващи 79,83% от капитала на тютюневия монополист. След това обаче се освободи от част от своите акции в тютюневата компания. На 12 юли в “Бугартабак холдинг” АД е постъпило уведомление от “Щига Анщалт” (Stiga Anstalt) - Лихтенщайн за разкриване на дялово участие в публичното дружество. Според съобщението то възлиза на 1 086 595 акции, представляващи 14,749% от акциите в капитала на “Булгартабак холдинг” АД. На същата дата и от “Удфорд Естаблишмент” (Woodford Establishment) - Лихтенщайн, са изпратили уведомление в тютюневия холдинг за разкриване на дялово участие. Според това съобщение “Удфорд Естаблишмент” (Woodford Establishment) притежава в капитала на “Булгартабак” 2 431 183 бр. акции, или 33% от акциите в капитала на българската фирма. През месец май тази година имаше друга промяна в акционерната структура. Фирмата “Гифтид Мастър” ЛТД (Gifted Master LTD) - Дубай, Обединени арабски емирства, уведоми за закупени акции на Булгартабак, че дяловото му участие възлиза на 1 333 602 бр. акции, представляващи 18,10% от капитала на свързания с депутата от ДПС Делян Пеевски “Булгартабак холдинг” АД.

През миналата година “Булгартабак” направи стъпка за диверсифициране на бизнеса си, след като продаде част от притежаваните търговски марки за цигари и инвестиции. Групата инвестира в ритейл сектора, както и в производството на хранителни стоки. Преструктурирано бе и участието на групата в някои основни и спомагателни производствени предприятия. В резултат на това от средата на миналата 2017 г. постепенно нараства делът на новите бизнес линии в приходите на групата.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

ВЕЛИЧКА МИКОВА:

Европейска директива ще уреди баланса между семейство и кариера

В някои отношения българското законодателство е по-добро от много европейски страни, казва изпълнителният секретар на КНСБ в отдел „Правна закрила на труда”

Интервю на Аида ПАНИКЯН

ВЕЛИЧКА МИКОВА **е завършила “Право” в СУ “Св. Климент Охридски”. От 1998 г. работи в КНСБ като експерт юрист, след това като главен експерт, ръководител на правния отдел в синдиката, а в момента е национален секретар на отдел “Правна закрила на труда”**

□ *Г-жо Микова, как са уредени различните видове отпуск в България на фона на останалите страни от ЕС?*

- В момента в ЕС се обсъжда нова Директива за равновесието между семеен и професионален живот, която цели по-добро съвместяване на професионалния с личния и семейния живот. Тя ще даде повече права на работещите, ангажирани с отглеждане на деца или полагащи грижи за възрастни хора. Документът в момента е в процес на преговори, одобрен е от Съвета на министрите на ЕС и предстои Европейският парламент да даде позиция.

Директивата засяга и родителския отпуск. В България този отпуск вече е уреден. Той е за работници и служители, които вече са използвали отпуска по бременност и раждане, както и за отглеждане на малко дете до 2 г. Те имат право на 6 месеца родителски отпуск до навършване на 8 г. на детето. Този отпуск може да ползва всеки родител - и майката, и бащата, като на всеки от тях се полагат по 6 месеца. Българското законодателство предвижда възможност единият родител да може да прехвърля на другия поне 5 месеца от своя отпуск и да запазва правото си само на 1 месец родителски отпуск. Т.е., ако една майка, след навършване на 2 г. на детето, реши да ползва родителски отпуск, тя може да поиска от бащата да й прехвърли 5 месеца от полагащия му се 6-месечен отпуск. Така майката може да има общо 11 месеца родителски отпуск, който се ползва на части или наведнъж, до навършване на 8 г. на детето. Тя може да ползва по 5 дни, по 6 дни, но може да вземе и 11-те месеца заедно, накуп.

Особеността на този вид отпуск по българското законодателство е, че той е неплатен. С промените и предложенията в тази нова директива се предвижда поне месец и половина от този отпуск да се заплаща на родителите, които го ползват. С други думи, ако се приеме директивата във вида, в който са направени предложенията, ще се наложи българското законодателство да бъде изменено така, че да осигури на родителите, които ползват платен годишен отпуск, поне месец и половина заплащане и на т.нар. родителски отпуск.

След приемането на директивата българската държава може да увеличи този период, но това ще бъде национално решение. На нито една държава не пречи, ако постигне съгласие между социалните партньори с оглед финансовите параметри, с които разполагат работодателите, да увеличи периода на заплащане. Но минимумът от месец и половина платен родителски отпуск ще бъде задължителен за всички страни членки на ЕС.

> **Минимум месец и половина платен родителски отпуск ще бъде задължителен за всички членки на ЕС**

□ *Какво още предвижда директивата в тази връзка?*

- Полагат се максимално по 6 месеца на всеки от родителите, както е сега у нас. Разликата от нашето законодателство е, че ще бъдат запазени 2 месеца непрехвърляем отпуск. Т.е., ако сега един баща може да прехвърли 5 месеца от своите 6 на майката, занапред ще може да прехвърля само 4 от своите 6 месеца. С други думи, грижите на бащата ще се увеличат с 1 месец.

Важно е да се знае, че този отпуск се дава при поискване, по желание на родителите, така че никой никого не задължава да го ползва. Ако не бъде ползван до 8 г. на детето, той изгаря.

Друг момент, който се обсъжда, е увеличаването на възрастта на детето от 8 на 10 г., с което се удължава периодът на ползване на родителския отпуск.

□ *Да разбирам ли, че в България нещата в това отношение са по-добре уредени?*

- На този етап може да се каже, че сме изпреварили европейското законодателство и добре сме транспонирали родителския отпуск. В някои отношения българското законодателство е по-добре уредено от много европейски страни. Различното е, че родителският отпуск у нас е неплатен, за съжаление. Именно това трябва да се промени в България и да се осигури някакъв вид заплащане, дори и минимално.

□ *Очаква ли КНСБ отпор от работодателите, ако се постави въпросът за платен родителски отпуск?*

- Много е вероятно да има несъгласие. Ако на европейско ниво бъде прието поне месец и половина да бъдат платени, това ще е в помощ и на българските синдикати да отстоят правата на работещите, както и при последващо изграждане и създаване на разпоредби, за да можем да се аргументираме и да търсим заплащане на този вид отпуск. Много често, когато става въпрос за даване на допълнителни средства, работодателите не са съгласни.

□ *Какви други отпуски на европейско ниво се уреждат и къде сме ние?*

- В рамките на същата директива за съвместяване на професионалния с личния живот става въпрос и за дългосрочните грижи, и за схеми за подпомагане на хората, които полагат такива грижи за зависим човек от семейството - възрастен или болен родител, или дете в неравностойно положение. Предложенията са такъв вид отпуск да не бъде по-малък от 5 работни дни в годината. Според българското законодателство, в момента за възрастен всяко осигурено лице може да ползва до 10 работни дни отпуск в годината.

Но очакваме да разберем какви ще са настроенията на Европарламента, как ще завърши въобще приемането на директивата.

□ *Означава ли, че когато директивата бъде приета, България трябва да намали тези дни?*

- Това, което ще предвиди директивата, ще са минимални параметри, ние имаме малко по-добра законодателна уредба. Особеност на тези 10 дни по българското законодателство е, че се ползват като отпуск по болест. Например, ако работник или служител трябва да вземе отпуск за гледане на болен родител, може да вземе от личния лекар не повече от 10 дни, които са регламентирани в Наредбата за експертизата за работоспособността и във връзка с Кодекса на труда.

Освен това, въпрос на тълкуване е дали няма тези 5 дни по директивата да бъдат погълнати от 10-те осигурени, които вече имаме.

В това отношение може да се каже, че сме по-добре от Европа. Както и по отношение на отпуските за бременност, майчинство и раждане и за отглеждане на малко дете.

□ *За какво друго по отношение на отпуските настоява КНСБ?*

- Настояваме да се търси начин в Кодекса на труда да намери място т.нар. целеви отпуск за семейни причини. Това е едно от нашите отдавнашни искания към правителството. Платеният годишен отпуск се ползва за възстановяване на работната сила, а не по семейни причини. Затова сме разработили предложения, в които настояваме да се даде право на работника и служителя, когато е необходимо, да има право на отпуск по семейни причини. Например, ако трябва да се заведе някой болен член на семейството в болница и се налага в средата на работния ден да излезе от работа, да не е необходимо да иска съгласието на работодателя, а да ползва такъв отпуск. Как насред работния ден работодателят ще позволи някой да излезе от работа? Идеята ни е в такъв момент да се задейства правото на отпуск по семейни причини. Служителят подава молба за такъв целеви отпуск и няма да е необходимо да ползва от годишния си платен отпуск, което сега често се прави.

□ *Този целеви отпуск платен ли ще бъде?*

- Това е основният спор с работодателите. Обсъждали сме го и те по принцип са склонни да приемат такъв вид отпуск. Но този въпрос предстои да бъде обсъждан отново, когато бъде приета директивата.

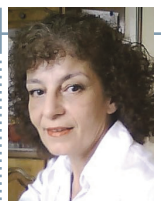
□ *В други страни това уредено ли е?*

- Мисля, че е уредено. Такива отпуски понякога се уреждат с колективни трудови договори и са политика на предприятието.

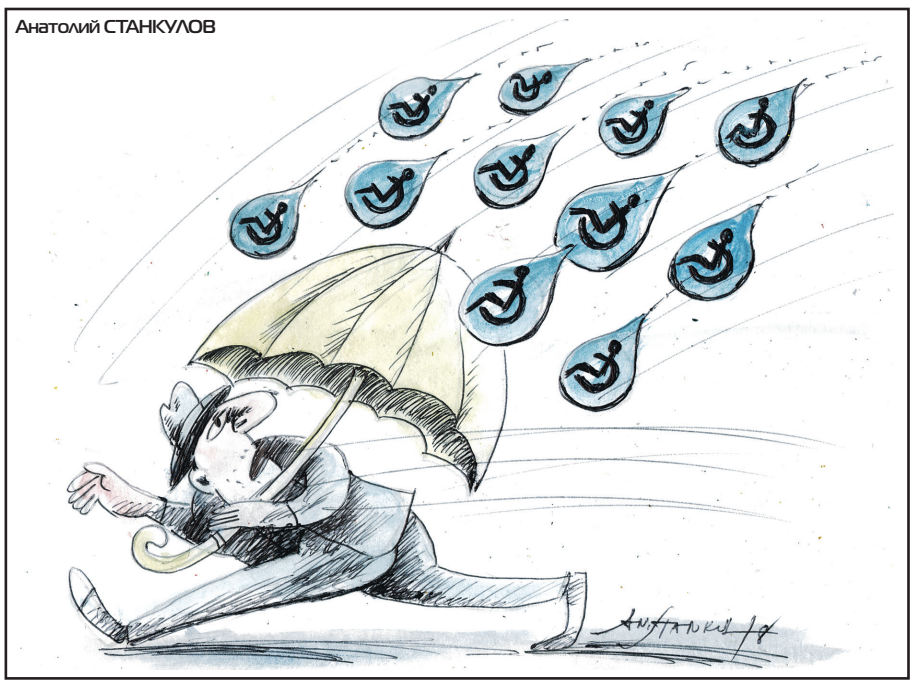
www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

АИДА ПАНИКЯН

Закони под индиго

Родителите на деца с увреждания напуснаха работната група, която изготвя закон за хората с увреждания. Протестите им станаха катализатор на законодателните промени.

Проблемът не е в напускането на работната група, в протестите, в писането на нов закон. А в отсъствието на желание за промени. Необходими промени, които обществото иска от години. Защото системата на подпомагане на хората с увреждания дефектира от години. През цялото време са правени бутафорни изменения без особен ефект.

Преди няколко месеца дойде поредно обещание за промяна. Всички с надежда зачакахме. Уви! Оказа се, че новият закон бил написан под индиго на стария. Изненадани? Едва ли. Безсилието на законодателната и изпълнителната власт не се проявява за първи път. Мигар не се случва същото с шумно рекламираните национални здравни карти през последните 7-8 години? Или с медицинските стандарти? А с наводненията? През юни-юли едни и същи населени места стават жертва на поройните дъждове, а властта взема "спешни" мерки, след като Защитата се разпореди...

У нас хората с увреждания и в началото на XXI в. си стоят у дома. Една от тях, моя позната, ненавършила 25 г., бакалавър по инженерство и магистър по маркетинг, с отлични дипломи - стои вкъщи. Защото никой работодател "няма" свободно място по нейните специалности. И защото тя не може да се качва в софийските трамваи и трябва да ходи на работа с такси, което да плаща със смешните си помощи. И защото някому е хрумнало да намали процента й на работоспособност. Защото никой не знае защо. Може би, за да се спестят едни пари? Та нали миналата година депутат патриот каза, че "в джобовете на лъжеинвалидите потъва една магистрала "Хемус" от Белокопитово до Ябланица". Очевидно, изхождайки от собствения си фалш, управляващите виждат във всеки човек с увреждане фалш и лъжа.

Как да им вярваме

От стр. 1

Междувременно се оказа, че самата БАБХ не спазва собствените си разпоредби. Експерт огласи, че агенцията съвсем наскоро е издала ръководство за борба с чумата и в него карантината е посочена като метод, с който може да се ограничи заразата. Защо тогава БАБХ толкова бързаше да избива животни? На този въпрос шефът й д-р Дамян Илиев дава следното обяснение - документът бил написан за случаи, в които няма такъв голям риск от разпространение на вируса. "Практическото ръководство в момента не е състоятелно", заявява той. Ако това е така, защо е издадено подобно ръководство, за което някой си е получил парите? И въобще какво работи БАБХ, след като предписанията, които сама дава за макар и сравнително нова за Европа болест, не се спазват?

А в съседна Гърция, където също са наясно с опасната болест, оказва се, ни броят за луди, че избиваме цели стада, а не само болните животни.

Вчера Илиев заяви още, че с евтаназията "може би спасяваме бизнес за над 1 млрд. лв.". И така "създаваме впечатление, че на агенцията може да се вярва от всички, които търгуват с България". Що се касае до понятието впечатление за БАБХ, какво е то може да ви кажат всяка фирма, всеки фермер или редови гражданин. Престъпно е обаче, ако агенцията работи само за впечатление!

Какво ще бъде "впечатлението" на търгуващите с България не е ясно, ако въобще са останали, щото българските агнета, оказва се, стояли непродадени, докато ЕС внася замразени от Нова Зеландия и Австралия, но е повече от ясно, че оттук нататък фермерите няма как да вярват на БАБХ. А какви може да са последствията от това не ми се мисли.

Кой ще спечели

ЕВГЕНИ ГАВРИЛОВ

Един от основните въпроси, възникващи във всяка житейска ситуация, е кой печели и кой губи от нея. Такъв казус се задава и в началото на следващата година. Тогава хартиената винетка ще остане в историята, а на нейно място ще дойде електронният стикер. С неговото въвеждане може да се прогнозира, без вероятност от грешка, че ще спечелят всички други, но не и потребителят на услугата - българският средностатистически шофьор.

Оказва се, че за да имаме удоволствието да си разбиваме колите в дупките на родните пътища, ще трябва да плащаме и повече, въпреки обещанията на управляващите да не вдигат цената на винетките. Става дума за това, че към "непроменената" цена трябва да добавим и цената на специалното бордово устройство, което трябва да си купим и монтираме в автомобила. То е необходимо, за да се засича дали сме си платили електронната винетка. Това ще става чрез GPS система. Няма яснота колко ще струва едно такова устройство...

И ето, отговорът на задачата кой печели е намерен. Това ще бъдат фирмите доставчици на тези бордови устройства. Без риск от грешка пак може да прогнозираме, че те ще бъдат близки до властта, въпреки че за доставката ще бъде обявена обществена поръчка, с която ще се хвърли прах в очите на хората. Подобно беше положението, когато преди години ни задължиха да слагаме топломери. Впоследствие се оказа, че голяма полза от тях няма, но това не попречи на някой да се облажи.

Другата новост е въвеждането на винетка и за ремаркетата, прикачани на леките автомобили. Ремаркетата най-често се ползват от собствениците им през лятото. Например, за да си купят строителни материали при ремонт или пък да пренесат селскостопанска продукция от нивата до вкъщи или пазара. В момента за тях не се плаща, но от 1 януари 2019 г. вече няма да е така... А дупките по пътищата си остават.

Датата 17

ПРАЗНИК НА СОЗОПОЛ. Чества се на Деня на Св. Вкмч. Марина - покровителка на водите и закрилница на района. Празникът се възобновява от юли 1992 г. Св. Марина е единствената от светците, която има два храма в Созопол и един параклис в Стария град.

1279 - ЦАР ИВАЙЛО РАЗБИВА ИМПЕРАТОР МИХАИЛ VIII ПАЛЕОЛОГ. Принуден да воюва на два фронта, българският цар първоначално удържа победи срещу ромейските войски. После воюва срещу татарите, но е принуден да се защитава в крепостта Дръстър. Плъзва слух, че Ивайло е загинал, но неочаквано той се появява пред Търново, в отговор на което в България навлиза 10-хилядна византийска армия. На 17 юли 1279 г. Ивайло изненадващо връхлита върху ромейския стан и разбива армията им. (На снимката - Каменната стража на Ивайло, паметник по случай победата на царя над император Михаил)

1393 - ПРЕВЗЕТА Е СТОЛИЦАТА НА ВТОРАТА БЪЛГАРСКА ДЪРЖАВА ВЕЛИКО ТЪРНОВО. След тримесечна обсада старопрестолният град пада в ръцете на турския султан Баязид I. Мнозина историци смятат, че предателство осигурява достъп до твърдината, защитавана под водителството на патриарх Евтимий (на снимката).

1942 - ГЕОРГИ ДИМИТРОВ ОПОВЕСТЯВА ПРОГРАМАТА НА ОФ. Целите й са сваляне на монархо-фашисткото правителство, излизане от фашистката коалиция на Оста и включване във Втората световна война на страната на антихитлеристката коалиция. Документът е изчетен по нелегалната радиостанция "Христо Ботев". Зад него застават ляво ориентирани политически сили - Политическият кръг "Звено", Българската работническа партия (БРП), Българският земеделски народен съюз "Александър Стамболийски" (Пладне) и Българската работническа социалдемократическа партия (обединена).

1945 - ЗАПОЧВА ПОТСДАМСКАТА КОНФЕРЕНЦИЯ. Продължава до 2 август с участието на ръководителите на трите най-големи държави от антихитлеристката коалиция във Втората световна война - Йосиф Сталин, Хари Труман и Уинстън Чърчил. Целта е да се определят следващите стъпки по следвоенното устройство на Европа. Сталин потвърждава, че не по-късно от три месеца след капитулацията на Германия ще обяви война на Япония. Съюзниците подписват Потсдамската декларация, с която искат от Япония безусловна капитулация.

1998 - БЪЛГАРИЯ СТАВА ЧЛЕН НА ЦЕФТА. Централноевропейското споразумение за свободна търговия влиза в сила от 1 януари 1999 г. Договорът е подписан на 21 декември 1992 г. от Полша, Чехословакия и Унгария в Краков (Вишеградска тройка). След приемането на повечето страни от ЦЕФТА в ЕС организацията е с регионално значение за балканските държави. В момента членове на ЦЕФТА са Албания, Босна и Херцеговина, Косово, Македония, Молдова, Сърбия и Черна гора.

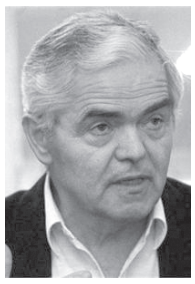
www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

Стратегия за догонващо икономическо развитие до 2040 г.

Какви цели трябва да си поставим и реалистично ли е да ги изпълним

Проф. Иван АНГЕЛОВ, член-кор. на БАН

Тези дни издателството "Захари Стоянов" публикува моето ново изследване "Стратегия за догонващо икономическо развитие на България до 2040 година". В следващите редове представям нейното съдържание.

I. Икономически и социални цели на България:

Препоръчвам да си поставим 18 цели. Ето някои от тях:

1. Повишаване на БВП на човек от населението.

2. По-високи доходи и потребление. Сега сме последни в ЕС с около 25-30%.

3. По-справедливо разпределение на доходите. Ограничаване растежа на доходната поляризация.

4. Да се направят радикални подобрения в структурата на икономиката: модерна индустрия, земеделие, материални услуги.

5. Да се създаде съвременна енергийна база на икономиката, основана на ядрени и нови източници на енергия. Енергоикономично развитие.

6. Да се създаде съвременна комплексна инфраструктура.

7. Да се осигури всеобщ достъп до качествено здравеопазване. Отказ от търговския подход за оценка на лечебната дейност.

8. Да се осигури по-високо качество на образованието и квалификацията. Ликвидация на неграмотността.

9. Да се смекчи демографската криза. Предотвратяване на демографската катастрофа (виж фиг.3.)

10. Опазване на околната среда.

11. Равноправна интеграция в ЕС. Засега резултатите от членството ни са противоречиви.

12. Ограничаване на емиграцията от България и на имиграцията от други страни към България.

13. Подобрение на националната, битовата и личната сигурност.

14. Ограничаване на престъпността и корупцията.

II. Икономически и социални политики за постигане на целите:

Препоръчвам политики в 32 направления. Ето някои от тях:

1. Политика на ускорен догонващ растеж на БВП: 8-9% средногодишно през следващите десет години; 7-8% през второто десетилетие; 6-7% през по-следващите десетина години. Със сегашните 3,0-3,5% продължаваме да изоставаме от средното равнище в ЕС по БВП на човек от населението.

2. Завръщане на държавата в управлението на икономиката - като регулатор и като собственик-оператор. Придържане към принципа "и пазар, и държава". Те трябва да се допълват, а не да се противопоставят. Няма на света държава, където всичко се решава от пазара.

3. Конкуренцията е двигател на догонващото развитие, а не доминиращата частна или държавна собственост. Качеството на живота на хората определя коя собственост е по-добра. С разделянето на собствеността от управлението отпада движещата сила на частната собственост. Такава има само в малките фирми. Корпорациите, които определят икономическото развитие, не са класически частни обединения, а динамични обществени формации.

4. Нужна е балансирана държавна политика към труда и капитала. Те трябва да са равноправни пред закона и да се конкурират под икономическото слънце. Конфронтацията между тях е вредна за обществото.

5. Нужна е съвременна политика за реиндустриализация. Възраждане на модерната високо технологична индустрия. Повишение на дела на индустрията в секторната структура на икономиката и намаление на услугите.

6. Нужна е съвременна аграрна политика. Спасяване на земеделието от външна конкуренция. По-рационална вътрешна производствена структура. Делът на зърното да намалява, а делът на плодовете, гроздето, зеленчуците, животновъдството да расте. Намаление на европейските и другите субсидии за зърнопроизводството и повишението им за другите отрасли. Повече внимание на дребното и средното земеделие. Ограничения за максималния размер на земята, която едно лице или семейство може да притежава.

7. Нужна е радикална нова политика по здравеопазването. Всеобщ достъп до нормални здравни услуги. Увеличено публично финансиране и ограничаване разходите на пациентите от 50%, както е сега у нас, на 20%, каквото е средното в ЕС. Повишение на заплатите на медиците и доставка на модерна апаратура. Незабавен отказ от търговския закон, по който работят болниците сега. Забрана на спекулативното "обрастване" на държавните и общинските болници с частни. Повишение на ролята на държавата и общините в здравеопазването.

8. Нужна е нова политика по образованието. Подобряване на качеството, което напоследък се влошава опасно. Ориентация към всеобщо безплатно образование. Възстановяване на техническото средно образование. Всеобща грамотност. Без високо образование и квалификация няма висок растеж. Нарастваща роля на държавата в образованието и науката.

9. Необходими са форсирани икономически и други мерки за смекчаване на демографската криза. Повишаване на раждаемостта, намаление на смъртността, ограничение на емиграцията, увеличаване продължителността на живота. Етническите измерения на кризата са още по-тревожни: най-остра е тя в българската етническа група и изобщо липсва в циганската. Нужно е много активно държавно икономическо стимулиране по всички аспекти на демографската криза. Това е най-голямата опасност за България през настоящото столетие. В 2100 г. може да се върнем 200 години назад по броя на населението (виж фиг. 3).

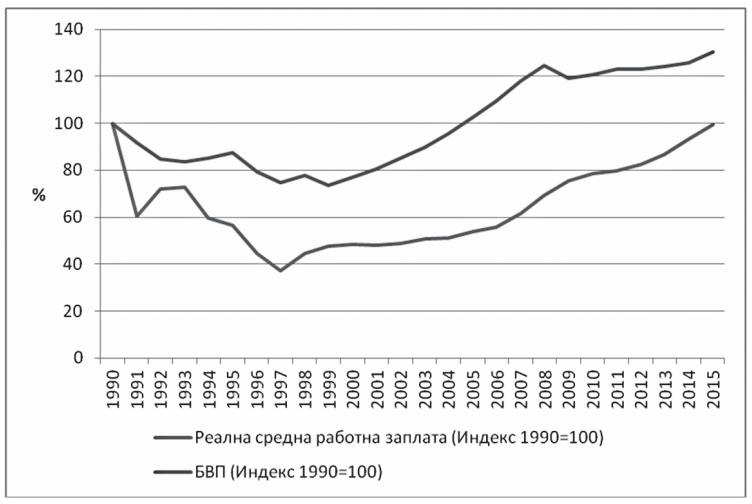
10. Ограничаване на демографското ограбване чрез изтичане на мозъци и на генетичен потенциал. Последствията са опустошителни за България и другите бедни страни. През 1950 г. у нас са родени 182 хил. деца, а през 2017 г.- само 64 хил. Тенденцията е силно тревожна. На тези страни се отнемат много повече ресурси, отколкото им се дават от богатите държави чрез официалните трансфери.

11. Нужна е нова политика по доходите. Радикално повишение на доходите е възможно само чрез ускорен икономически растеж, но за това са нужни огромни предварителни инвестиции и много време. Бързи, но по-скромни резултати са възможни чрез ново разпределение на брутните доходи между печалба и заплати, т.е. намаление на нормата на експлоатация, а също и чрез по-високо данъчно облагане на високите доходи. Нужно е съразмерно повишение на производителността и на доходите. Финансовата и социалната стабилност са еднакво необходими. Едната не може без другата.

На стр. 17

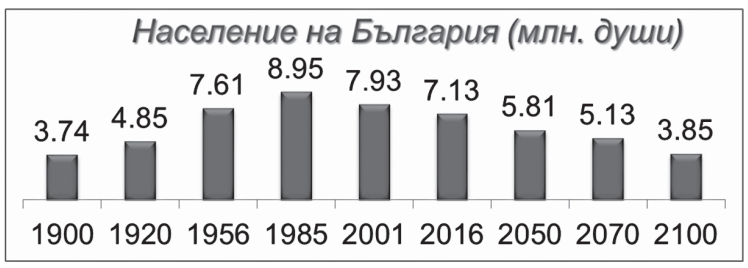

Фиг. 2. Динамика на БВП и на работната заплата в България

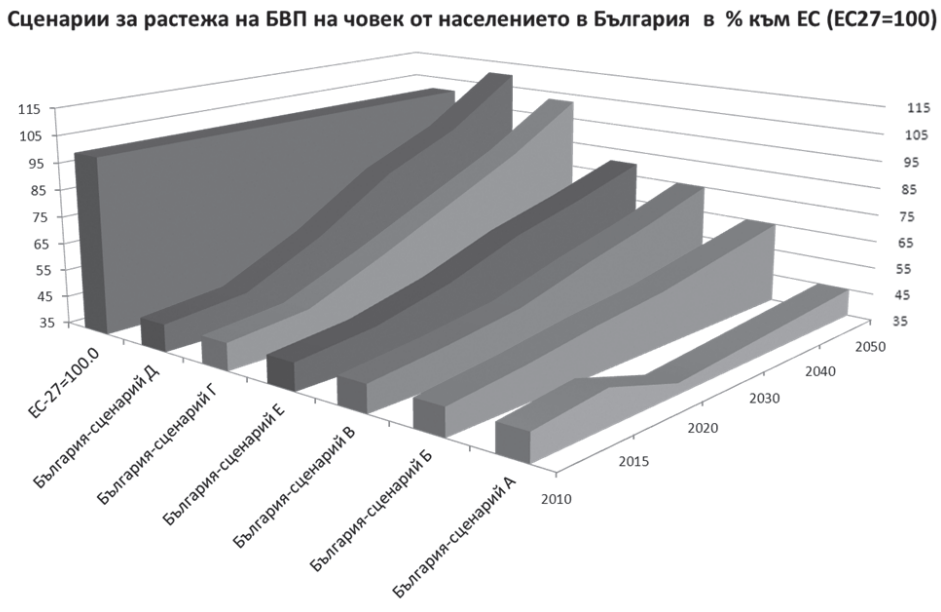
Пояснение: горната крива показва растежа на БВП в съпоставими цени, а долната - на средната работна заплата. Ножицата между тях се разтваря.

Фиг. 3. Население на България от 1900 до 2100 година

Пояснение: Данните от 1900 до 2001 г. са от съответните преброявания на населението, за 2016 г. - по оперативни данни на НСИ, а за 2050-2100 г. - прогнози на Икономическия и Социален съвет на ООН.

Фиг. 1. Растеж на БВП на човек от населението

Препоръчвам сценарий Е - 75-80% от средното равнище в ЕС.

Снимка БГНЕС

Президентът Клаус Йоханис бе принуден да се раздели с Лаура Кьовеши, главното му острие в схватката с политическите противници

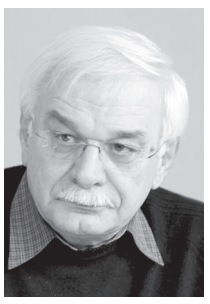
ПРАВИТЕЛСТВОТО В РУМЪНИЯ ПРАТИ В НОКДАУН ОПОЗИЦИОННИЯ ПРЕЗИДЕНТ

ВОЙНАТА В ПОЛИТИЧЕСКИЯ ЕЛИТ НА СТРАНАТА СЕ ВОДИ НА ДВА ФРОНТА - ЗАКОНОДАТЕЛСТВОТО И ДЕЙНОСТТА НА ИНСТИТУЦИИТЕ

Последните президентски избори през 2014 година предоставиха властта на "десния" кандидат - Клаус Йоханис, докато от 2012 г. досега в парламента властват левите. С прекъсване от 14 месеца за едно "експертно правителство" левите определяха и премиерите. Така че конфликтът между политическите сили продължава и тенденциите са той да продължи да се задълбочава в резултат на тенденциите в света.

На политическата сцена, на която социалдемократическата партия (SDP) със съдействието на коалиционния си партньор - алианса на либералите и демократите (ALDE) - държи монопола, президентът Клаус Йоханис се опитва да бъде конкурент на опозицията, която от няколко години вече е загубила своето значение.

При сегашното съотношение на силите в румънския парламент партии като "Национално-либералната партия" (PNL), съюзът "Спасете Румъния (USR) или партията "Народно движение" (PMP) на бившия президент Траян Бъсеску са напълно декоративни и тяхната сила на обществено изразяване е равна или дори по-малка от тази

Валентин РАДОМИРСКИ

на някои неправителствени организации. Поради това единствената опозиция и всъщност единствената опора, около която може да се формира политическа конкуренция, остава "самотното" присъствие на президента Йоханис. "Самотно" единствено в партиен смисъл, тъй като според опонентите му от правителството на негова страна са институциите от наричаната от тях "паралелна държава" - придобилата известност румънска Национална дирекция за борба с корупцията (DNA) и службите за сигурност и преди всичко вътрешното разузнаване и румънското НСО - службата за защита и охрана.

И поради това видимата борба между тези групи от румънския политически елит се води на два фронта - промените на законите в правосъдната система и промените в горепосочените институции.

На втория от тях побеждава управляващата коалиция в започналата преди година и половина битка за отстраняване на ръководителката на дирекцията за борба с корупцията - Лаура Кьовеши. През лятото на миналата година бяха оповестени записи, свидетелстващи че Кьовеши е започнала да възприема делата като средство

за натиск върху политиците и важните държавни институции

"Конституционният съд даде неблагоприятно решение, нека да арестуваме един министър. Ако се постараем, може дори и премиера, защото знам със сигурност, че е подписал някакви договори за реституция на имоти. Да направим всичко, за да демонстрираме на обществеността и на тези, които излязоха на улицата след постановление 13, че устояваме. С всякакви средства", казва в записите Кьовеши, за която антикорупцията очевидно не е безпристрастен въпрос, а война.

След публикацията на първите записи в медиите се появиха и други, в които тя търси виновните за изтичането на информация от дирекцията. "Имаме предател между нас!", казва в тях Кьовеши и иска от подчинените си да се подложат на детектор на лъжата, за да разбере кой я е предал. Прокурорите отказват този "тест за лоялност" и са твърдо против да бъдат третирани като престъпници от самозабравилата се Кьовеши. Трима от топпрокурорите с най-добрите резултати в DNA сезираха Висшия съвет на магистратурата във връзка с начина, по който протича разследването, поръчано от Кьовеши. Тя от своя страна им изпрати мейл, в който им пишеше, че са "престъпници", "клеветници" и "страхливци". И както справедливо отбелязаха румънски експерти, "магията на DNA започна да се изпарява". Лаура Кьовеши показа една от класическите патологии на властта. И това не е само физическото и психическо изхабяване от властта. Има още и зависимост от "играта", опиянение от властта, по-точно от чувството за всемогъщество.

На стр. 14

Мигранти слизат от спасителен кораб в пристанище Посало, Сицилия. Те са част от 450-те мигранти, спасени преди няколко дни в Средиземно море. Италия, Испания, Португалия и Германия решиха да ги приемат

Ердоган закри театрите

Президентът ще сформира нова агенция, която ще бъде пряко ръководена от него

Един от президентските укази на Реджеп Ердоган прекрати дейността на две ключови дирекции - на турските държавни театри и на театрите за опера и балет, предаде кореспондентът на БГНЕС.

Първата финансира и контролира всички държавни драматични театри в страната, а втората осигурява средствата за работата на музикалните държавни театри. Това доведе до незабавно прекратяване на финансирането за театрите, отменени са всички спектакли, творчески прояви и всякакви други артсъбития.

Президентският указ налага конфискация на собствеността на театралните дирекции, тези учреждения се "демонтират", а всички техни активи се предават за разпореждане на апарата на държавния глава. Двете дирекции бяха моторите на модернизацията и светската култура в държавните театри в Турция, те имат огромен принос към културния процес в страната. Директоратите привличаха значителни средства от държавните институции и от частни спонсори, организираха гастроли на чуждестранни театри.

Според турското законодателство всички артисти са държавни служители. До издаването на въпросния указ дирекциите действаха като независими организации и всяка година подновяваха договорите с артистите и творците. Автономната структура на двете дирекции беше като залог за свободата им от всякакви политически и религиозни течения. Сега обаче договорите с всички артисти и другите творчески театрални дейци са прекратени автоматично, както повелява указът на президента. Предстои да се сформира нова театрална агенция, която ще бъде пряко ръководена от президентския апарат, тя ще осъществява дейността на турските театри "хармонизирано" в съответствие с държавната политика.

До закриването си дирекцията на турските държавни театри беше собственик на над 52 сцени в 19 от градовете, по договори с нея работеха 2200 души, сред които над 700 актьори и почти толкова технически персонал. Директоратът на турските театри за опера и балет притежаваше трупите в Анкара, Истанбул, Измир, Мерсин, Анталия и Самсун.

Междувременно се разбра, че турската национална разузнавателна служба (МИТ) е провела операция на територията на Украйна, в резултат на което е задържан член на т. нар. терористична организация на Фетхулах Гюлен (ФЕТО), предаде Анадолската агенция. Агентите на МИТ са задържали Юсуф Инан, който е определян като "медиен експерт". Това далеч не е първата подобна операция на турското разузнаване в чужбина. Според изявленията на властите в Анкара, най-малко 80 привърженици на Гюлен от 18 държави са били доставени в Турция.

САЩ запазват за ЕС антииранските мерки

Държавният секретар на САЩ Майк Помпео и финансовият министър Стивън Мнучин отхвърлиха призива на ЕС да освободят финансовия, енергийния и здравния сектор на общността от американските санкции срещу Иран, съобщи "Файненшъл таймс".

В своето писмо двамата са написали, че САЩ искат да създадат "безпрецедентен финансов натиск" върху Техеран, за да направи той "осезаема и устойчива промяна" в политиките си. Единствените изключения от санкциите ще бъдат онези, които САЩ сметнат за необходими във връзка със собствената си национална сигурност или заради хуманитарни цели. По-рано тази година президентът на САЩ Доналд Тръмп изтегли САЩ от ядреното споразумение на ядрените държави с Иран от 2015 г., заканвайки се да възстанови тежките икономически и финансови санкции срещу Техеран.

Междувременно в разрез с американската позиция ЕС и Китай се договориха да се придържат плътно към споразумението за иранската ядрена програма. Договорността бе постигната между китайския премиер Ли Къцян и председателя на Европейския съвет Доналд Тъск по време на проведената в Пекин 20-та среща Китай-ЕС.

Рим ще иска отмяна на санкциите за Москва

До края на годината Рим ще постави в Брюксел въпроса за отмяната на антируските санкции, заяви вицепремиерът и вътрешен министър Матео Салвини пред ТАСС.

"Според нас санкциите не носят полза, включително за италианската икономика. Ние вече се завърнахме към добрите отношения с Русия в сферата на културата, търговията, индустрията и сигурността. В течение на тази година ще поставим в Брюксел въпроса за преразглеждането на подобна неефективна политика", каза той. Салвини заяви още, че Италия и Русия ще разширят сътрудничеството си в сферата на борбата с тероризма. "Преговорите с моя руски колега Владимир Колоковцев бяха много полезни. Ние ще разширим двустранното сътрудничество в сферата на сигурността, борбата с тероризма, наркотрафика и незаконната търговия с оръжия", изтъкна Салвини.

Новото консервативно италианско правителство заедно с консервативните правителства в Австрия и Унгария е най-яростният противник на икономическите санкции срещу Русия.

КРАТКИ

Втори референдум за „Брекзит" няма да има

Втори референдум за излизането на Великобритания от ЕС няма да бъде проведен при никакви обстоятелства, заяви британският премиер Тереза Мей. „Британското общество гласува за излизане от ЕС. Втори референдум няма да има при никакви обстоятелства", каза тя. Противниците на "Брекзит" настояват за провеждането на нов референдум по въпроса.

Новият президент на Мексико си намалява заплатата

Новоизбраният мексикански президент Андрес Обрадор заяви, че планира да получава помалко от половината от заплатата на предшественика си, за да намали държавните разходи. "Искаме бюджетът да стигне за всички", заяви Андрес Обрадор. С лист хартия в ръце той каза, че ще получава 108 000 песос на месец, което е $5707. Предшественикът му Енрике Пеня Нието е получавал 270 000 песос на месец.

Русия кани талибаните на преговори

Кремъл възнамерява да покани представители на радикалното ислямистко движение "Талибан" на преговори за бъдещето на Афганистан, предаде ТАСС. Талибаните ще бъдат поканени на разговори в рамките на т.нар. Московски формат в края на лятото. Талибаните възприемат настоящата власт в Кабул като "незаконно марионетно правителство, наложено от американците. Те не желаят да разговарят с него, а искат да преговарят директно с американците", поясни високопоставен руски дипломат.

САЩ обвиняват КНДР в обогатяване на уран

САЩ обвиниха КНДР в използването на неизвестен досега секретен обект за обогатяване на уран. Обвинението бе отправено от държавния секретар Майкъл Помпео по време на визитата му в Пхенян по-рано този месец. Тайният обект се намира в град Чолима на 20-30 км източно от столицата Пхенян.

Митнически служители показват наркотици и суровини за производството им на международното летище в Бали, Индонезия. Властите успяха да предотвратят контрабандна пратка с 600 000 таблетки с дрога от Южна Корея до Австралия

www.duma.bg
ДУМА ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

ТРЪМП ЗА ПРЕГОВОРИТЕ С ПУТИН НА ЧЕТИРИ ОЧИ:

ТОВА Е ЕДНО ДОБРО НАЧАЛО ЗА ВСИЧКИ

Президентите на Русия и САЩ се срещнаха в Хелзинки

Руско-американската среща в Хелзинки бе дълбоко продуктивна и полезна, президентите се договориха да развиват икономическото сътрудничество, а Тръмп получи от Путин руски план за неразпространение на ядреното оръжие.

Това са част от резултатите от историческата среща Путин-Тръмп, обявени от самите тях на съвместната им пресконференция.

Срещата на двамата лидери започна с разговор на четири очи в присъствието на преводачи. Това бяха първите пълномащабни преговори на Путин и Тръмп извън многостранните срещи на върха.

Програмата на Путин и Тръмп започна с ръкостискане и обща снимка. Руският президент подчерта, че е настъпило време сериозно да се поговори за двустранните отношения и по различни международни въпроси, които са достатъчно много, съобщи ТАСС.

От своя страна Доналд Тръмп отбеляза, че целият свят е заинтересован от добри отношения между Москва и Вашингтон. Тръмп също изтъкна, че двамата с Путин имат много за какво да си говорят - търговия, военни въпроси, ядрена енергетика, Китай. И отново подчерта, че отношенията между Русия и САЩ са били лоши твърде дълго време. “Да си с Русия е нещо добро, а не нещо лошо”, допълни Тръмп.

Срещата между двамата лидери по план беше предвидена за час и половина. Тръмп и Путин обаче разговаряха на четири очи 2 часа и 10 минути. Между другото, преди година по време на първата лична среща между двамата на форума на Г-20 в Хамбург дори се наложи съпругата на Тръмп Мелания да се опитва да прекъсне продължилия прекалено дълго разговор. Опитът й се оказа неуспешен и срещата им продължи над 2 часа. И сега в Хелзинки Тръмп и Путин показаха, че има за какво да си говорят. След разговорите президентът на САЩ определи пред журналистите срещата с руския му колега като “едно добро начало” за всички страни.

Оказва се, че именно Доналд Тръмп е поискал разговорът с Владимир Путин да е на четири очи. Причините за това били три, съобщи Си Ен Ен, позовавайки се на източник от Белия дом. “По-рано Тръмп се е възмущавал от изтичане на информация от неговите срещи с чуждестранните лидери и е казал на помощниците си, че не иска от срещата му с Путин да изтече конфиденциална информация”, отбелязва източникът. Освен това Тръмп не искал неговите непримирими към Русия съветници да пречат на разговора му с руския президент. И последната причина е, че президентът на САЩ искал да изгради собствено мнение за Путин и да създаде с него лични отношения.

Едва след като се наприказваха на четири очи, започнаха преговорите в разширен състав. От руска страна в тях участваха външният министър Лавров, помощникът на президента по външна политика Ушаков, говорителят Песков, директорът на отдел Северна Америка във външното министерство Борисенко и руският посланик във Вашингтон Антонов. Американската делегация бе представена от държавния секретар Помпео, съветника на президента по националната сигурност Болтън, ръководителя на апарата на Белия дом Кели и старши съветника на съвета по национална сигурност Хил.

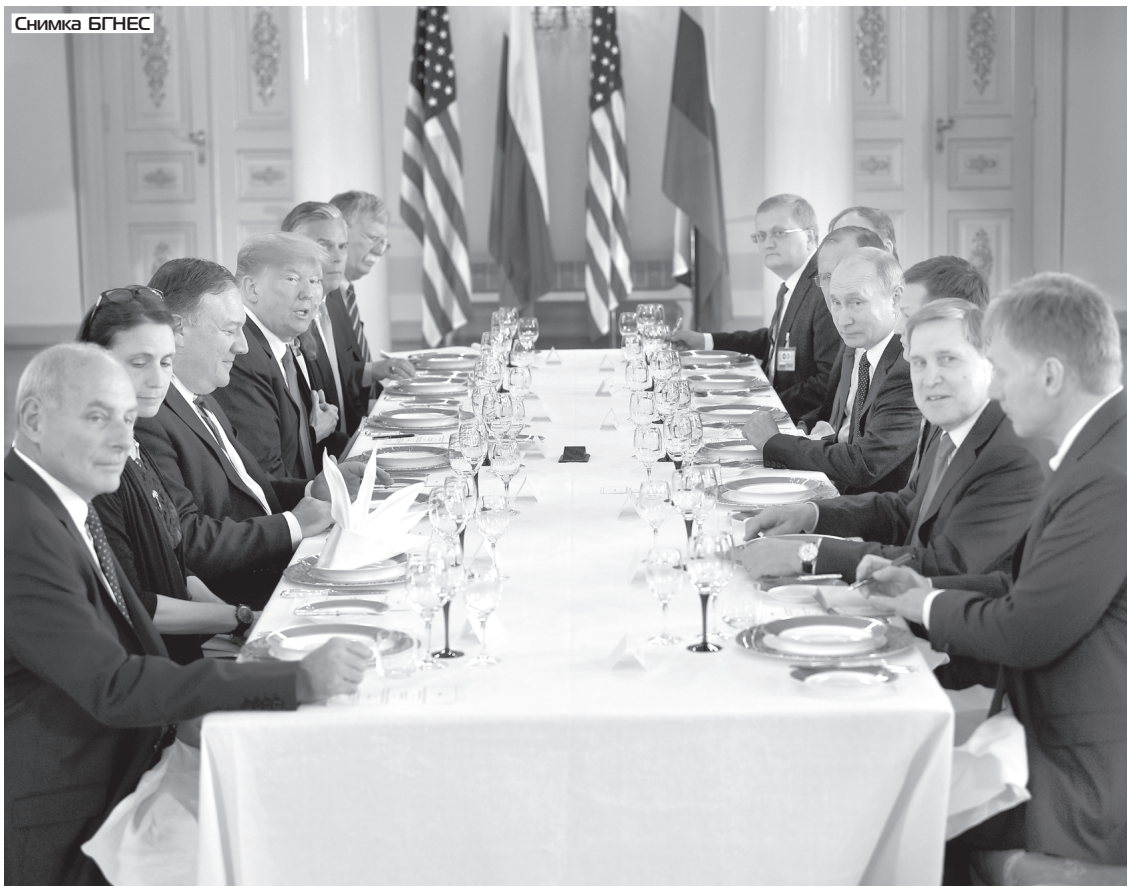
В дневния ред на делегациите бе ситуацията в Сирия, проектът “Северен поток-2”, както и двустранните отношения.

На съвместната пресконференция в края на срещата Тръмп окачествати като “дълбоко продуктивен” диалогът с Путин. По думите му диалогът между Русия и САЩ отговаря на интересите на мира. Тръмп обясни също, че възприема Путин като съперник в добрия смисъл на тази дума, който използва като комплимент. Той изрази убедеността си, че Русия ще работи със САЩ за ядреното разоръжаване на КНДР. На въпрос на журналисти за руската намеса в американските избори Тръмп отбеляза, че не е имал никакъв сговор с Москва, а причината за неговата победа е “блестящата избирателна кампания”. Ние имахме най-лошите отношения, на това беше сложен край преди 4 часа, обобщи Тръмп.

На свой ред руският президент заяви, че преговорите са преминали в откровена и делова атмосфера, те са били успешни и полезни. Не са отстранени всички пречки пред двустранните отношения, но срещата ще се превърне в първата крачка по този път. Путин е предал на Путин бележка с предложение за неразпространение на ядреното оръжие. Освен това двамата президенти се договорили за създаването на работна група с участието на “капитаните от бизнеса” за развитието на икономическото сътрудничество.

Руската държава не се е намесвала в американските изборни процеси и е готова да работи в рамките на съвместната група по киберсигурността, отново напомни Путин. По думите му всички обвинения за намесата на Русия ще бъдат разпилени в американски съд. Русия може да допусне комисията Мълър да присъства на разпитите на руски граждани за намеса в американските избори, но руски следователи трябва да бъдат допуснати и при разпитите по онези дела, които засягат интересите на Москва, каза Путин.

Преговорите преминаха “по-добре от супер”, заяви руският външен министър Сергей Лавров, цитиран от ТАСС.

Снимка БГНЕС

Двете делегации в началото на работния обяд

Туск: Двамата да реформират реда в света

Властите в Русия и САЩ би трябвало да съдействат за оптимизацията и реформирането на глобалния ред, заяви в Пекин председателят на Европейския съвет Доналд Туск, предаде ТАСС. “Смятаме, че в деня, когато в Хелзинки се провежда среща между президентите на Русия и САЩ Владимир Путин и Доналд Тръмп, важно е да припомним, че лидерите на двете държави трябва да съдействат за реформирането на международния ред”, отбеляза Туск по време на пресконференция в рамките на 20-ата среща на върха Китай-ЕС.

Самото наличие на диалог между Путин и Тръмп ще бъде положителен резултат, смята финландският външен министър Тимо Сойни. “Смятам, че както Тръмп, така и Путин се стараят да бъдат относително умерени оптимисти, за да няма после разочаровани. Възможно е обаче и да ни изненадат. По всяка вероятност разговорите ще бъдат по съвсем конкретни въпроси. Главното е да бъде изпратен позитивен сигнал, че те са способни да разговарят един с друг.”

МААС: АМЕРИКА ВЕЧЕ НЕ Е НАДЕЖДЕН СЪЮЗНИК

Месеци наред Доналд Тръмп работи усилено срещу ЕС, за да се стигне до сюблимния момент, в който определи Общността като “враг”. Германският министър на външните работи Хайко Маас (ГСДП) заяви пред най-големия регионален вестник в Германия “Вестдойче алгемайне цайтунг” (ВАЦ), че Белият дом вече не е надежден съюзник на Европа. “Ние вече не можем да разчитаме на Белия дом”, категоричен е Маас.

За бъде запазено партньорството с Вашингтон, САЩ трябва да се променят. Европа на свой ред не трябва да допуска разединение, а тъкмо обратното - да се стреми към все по-тясно сътрудничество между отделните страни членки на ЕС - напук на “острите” и “абсурдни” вербални атаки на Тръмп в социалната мрежа туитър. По-рано в интервю за телевизия Си Би Ес Тръмп определи ЕС като “враг” на страната му. Тръмп обоснова твърдението си с “нечестните търговски практики на европейците”.

Болтън: Либералите ни имат кръгозора на плодови мушици

Президентският съветник по националната сигурност Джон Болтън сравни срещата Тръмп-Путин в Хелзинки с разговорите между американския президент Франклин Рузвелт и съветския лидер Йосиф Сталин по време на Втората световна война, пише британският вестник “Дейли експрес”

“Франклин Рузвелт се е срещал с Йосиф Сталин във време, когато активността в Русия е била много по-лоша, отколкото е днес. Не извинявам днешното поведение, но не изглежда това да е притеснявало навремето Франклин Рузвелт. И либералните демократи също не са били притеснени по онова време, когато той се е срещал със Сталин. Нека да се опитаме да имаме малко историческа перспектива тук и да не се държим сякаш имаме кръгозора на плодови мушици”, заяви Болтън.

“Мога да ви кажа, когато се срещнах с президента Путин преди няколко седмици, за да се подготвим за срещата в Хелзинки, че той показа ясно, че руската държава не е замесена”, заяви Болтън в отговор на въпрос.

www.du

Пътят към Йо

ШЕСТ ДЕНА ИЗ ЗАПАДНА ТУРЦИЯ СРЕД ОСТАНКИТЕ И ПРИЗРАЦИТЕ НА МАЛОАЗИЙСКИТЕ ГЪРЦИ

Типичен релеф за Западна Турция

Георги ГЕОРГИЕВ

"Емине! Емининееее! Яваш-яваш, Емине! Яваш-яваш."

Емине изглеждаше около четиригодишна и тичаше сред камъните на древния Пергам, безуспешно преследвана от майка си. Из руините на един от центровете на елинизма и европейската цивилизация в този ден не бродеха кой знае колко хора, а ние май бяхме единствените чужденци. В древността акрополът на Пергам със сигурност е бил впечатляващо зрелище с монументалните си сгради, огромния театър, вкопан в замайващо стръмния склон, белият храм на обожествения император Траян, от който в момента са запазени най-много части - чудовищен стилобат, десетина исполински колони, символ на завоеванието от древния Рим. И всичко това надвиснало над долината. Дори днес, погледнати отдолу, от тесните улички на съвременния турски град Бергама, руините са впечатляващи, а в миналото блестящите с мрамора си постройки сигурно са смайвали древните пътешественици.

Пергам е бил ограбван страшно два пъти. Първият път от небезизвестния Марк Антоний, любовникът на Клеопатра, който изтръгва сърцето на елинистичния град. Библиотеката на Пергам, втората в античния свят след Александрийската, 200 000 книги по сведения на Плутарх, е била отнесена и предадена на египетската царица. Сега, от огромната сграда, намирала се на гърба на театъра, са останали само темелите.

Вторият грабеж е извършен в по-нови времена. През 80-те години на XIX век германският археолог Карл Хуман започва разкопки в недокосвания все още Пергам и бързо открива великолепни фризове и статуи, които с разрешението на османското правителство, натоварени на магарета са закарани до Измир (Смирна) и оттам в Германия. Двайсет години са нужни, за да се възроди едно от истинските чудеса на античния свят - олтарът на Зевс, известен повече като Пергамския олтар. Днес, за да го видите, трябва да отидете в Берлин. Една от причините Германия, а не Турция да има олтара, е желанието на Бисмарк да противопостави на Англия антична ценност, подобна на фризовете от Партенона, които британците преди това са отмъкнали от Атина. Ще ви кажат, че османците са позволили, че това не е истинска кражба. Помислете пак?

"Аркадаш!" Мъжът се беше покачил на някаква купчина камъни и с измъчено лице правеше знаци да се приближа. Обясняваше нещо на турски, което решително не разбирах, но и така беше ясно, че се е сецнал и го боли. Иска да се опре на рамото ми, за да слезе. "Яваш-яваш", повтаря жената до него. И полека-лека двамата се отправят към изхода. Заедно с Емине, която накрая все пак е успяла да падне и сега оглася с рева си трийсет и две вековното място.

"Откъде сте?, пита на английски търговецът на шапки пред входа, докато стяга с ластици стоката си, защото вятърът се усилва. "От България". "Здравей", казва той на български. Поглежда към шапките, усмихва се, но не продължава на родния ни език.

Вятърът се усилва. Мъжът придържа шапките си, друг държи чадъра, който пази сянка, да не ни строши главите, а едно момче с влудяваща бавност приготвя двата прясно изцедени портокалови сока, които сме поръчали. Измива плодовете един по един, реже ги все едно им прави дисекция, търси чаши, извикаха го за нещо друго, върна се, рови пет минути за дребни... Яваш-яваш. Сокът беше прекрасен. Над Пергам се спуснаха черни облаци. Докарахме с нас дъжда от България.

Чао

"Ако ставате от масата малко гладни, винаги ще бъдете здрави". Това препоръчва най-известният древноримски лекар Гален, който е родом от Пергам. Лесно му е било на него. Кухнята в големия, но провинциален град на империята едва ли може да се сравни с днешното многообразие в тази част на Средиземно море, родено от съешаването на кулинарията на тюркските народи, арменците, гърците, арабите, балканските народи и кавказците. Но все пак в Западна (Егейска) Турция, дори триста километра навътре от брега, кухнята си остава средиземноморска, с много зеленчуци, сирена, зехтин, маслини, плодове и с малко месо.

Гален сигурно е прав от медицинска гледна точка, но как да устоиш рано сутрин на леко жилаво гюзлеме със солен айран, как да се спреш пред онези турски закуски с домати, крастави, саламурено сирене, ливанско сирене на конци, мед с каймак, извара със сметана, овче масло, бяло като памук, зелени маслини, черни маслини, кафяви маслини, сбръчкани маслини, сладки маслини, варени картофи със зехтин и чубрица, мекици омесени с джоджен, яйца на очи, донесени с тигана, току-що свален от огъня. Или пък да откажеш супа от пасирана леща с мента, крехки парченца зелен фасул с парченца месо, колкото фалангата на детско кутре и обилно засипани с бял пухкав ориз, мантъ (кайма завита в тесто, залята с кисело мляко и полята с разтопено масло), постни сарми от ориз, завит в ивици от тиквичка и, разбира се, кюфте, което всъщност там е кебапче. Тази кухня им дълбоки корени.

Английският поет и писател Джон Аш, който от десетилетия живее в Истанбул, пише в завладяващия документален роман "Византийско пътешествие", че кулинарните традиции на империята са съхранени по-добре в Истанбул и Анатолия, отколкото в Гърция. "Такива турски ястия като кебап, сарми, пълнени с кайма зеленчуци имат византийски произход. Бюрекът, халвата и баклавата често се споменават във византийски и класически текстове. Изкуството на печивата и винарството също са били непознати за турците, когато са дошли в Анатолия и до края на XVI век остават привилегия на християнското население." Нямаме представа какви са били на вкус печивата във Византия, но онзи симид, който купихме далеч след полунощ на пристанището в Йенифоча, беше прясно изпечен и ужасно вкусен. Вярно е, че бяхме и много гладни.

Всички в Турция обичат симид. Включително чайките, които съпровождат фериботите през Дарданелите. Едрите птици са приучени, че хората им хвърлят хляб и обикалят корабчетата на големи ята, като улавят залъците още във въздуха. Други пърхат на едно място, сякаш позират, но всъщност дебнат кога поредното парче симид ще излети зад борда. Приветливи птици и приветливи хора. Същите като онзи мъж, от касата на ферибота в Еджеабат, който, като погледна софийския номер на колата ни, се усмихна и реши да каже нещо на български: "Чао". Сигурно знаеше, че използваме думата за довиждане, но нали "чао" е и "здравей" на италиански. Така с едно двусмислено "чао" напуснахме Европа и влязохме в Азия.

Рено 12

Преди време мой познат отиде в Пловдив да купува кола за чужденец. Търсел бяло "Ауди"."За турчин ли купувате", го попитали в автокъщата. Бялото е най-разпространеният цвят по пътищата на Турция. От пет коли с местна регистрация, три са бели. Казват, че така се плащало по-малко в сервиза, като се ударели на пътя. Може и да е вярно, защото комшиите имат доста специфичен маниер на шофиране, който изключва понятия като "предимство", престрояване", оглеждане", "подаване на мигач", но включва "несъобразена скорост", рязко потегляне", "рязко спиране". С една дума, бъдете много внимателни на пътя. Освен белия цвят другото, което прави впечатление по пътищата, е сравнително остарелият автопарк. Колкото повече се отдалечаваш от големите градове, толкова повече срещаш модели от 90-те, а и от предишни десетилетия. Не един и два пъти видяхме жигулоподобни автомобили, всъщност прародителят на "Жигули" - "Фиат 124", при това в много добро състояние. Но истинският цар на ретропарка по пътищата е "Рено 12". Френската кола, модел 1969 г. е изключително популярна в Европа, Южна Америка и Австралия, а автомобилният завод в Бурса я произвежда под името "Рено Торос" до 2000 г. Архаично изглеждащият модел, във вариант "комби", е най-често срещан в селските райони. Вози както хора, така и картофи. В моменти, когато задминаваш модели отпреди 30 години, се чувстваш като в машина на времето, сравнено с България. Но сравнението е само дотук.

Когато пътувате с кола из Западна Турция виждате, че претенцията и фуknята на сегашната власт, че строяла пътища, са крайно несериозни. "Който и от изброените в тази книга градове да посетите, навсякъде ще видите една страна в подем." От гледна точка на пътното строителство, авторите на пътеводителя от 2011 г. "Истанбул и Западна Турция" на "Нешънъл Джиографик" са напълно прави. За изминалите седем години твърдението им е станало още по-вярно. Строи се много. Прокарват се четирилентови пътища между малки градчета и села, ако не се прави нов път, се разширява старият, тунели пробиват планините, за да съкратят разстоянията. Това, на което у нас му казваме магистрала, в тази част на Турция е просто скоростен път, магистралите са осемлентови, таксите се плащат с електронен стикер, който е най-добре да закупите още на границата. Няма дупки, няма кърпежи. Указателните табели са толкова начесто, че е доста трудно да се заблудите за посоката. Няма рекламни билбордове. Селата и градовете са на често и се вижда, че и в тях също кипи бурно строителство. Нови квартали от триетажни жилищни сгради, по сходни проекти, малко кичозни за нашия вкус, никнат в покрайнините на всеки град, през който минахме.

„Толкова много стъпала"

"Винаги ли е имало толкова много китайци? - Не. дойдоха през последните две години." Мъжът, който пита, е възрастен индиец, заедно с него е съпругата му, облечена в традиционна носия, със златни гривни по ръцете й. Събеседникът им е англоговорящ гид, който с предихание обяснява за древния град Ефес, вторият по посещаемост от туристи обект в Турция след музея на Ататюрк, както казват. Китайците действително са много и не само в Ефес. Имаше ги на големи групи и в Хиерополис/Памуккале, където вече бяха маркирали мястото с неизбежния ресторант. Те са новата реалност на световния туристически пазар. И са много.

Ефес. Най-големият пазар за роби в региона, най-голямото

Руините на храма на император Траян в Пергам

гемиш

Снимки АВТОРЪТ

Шестотингодишното село Шеринджe

пристанище, най-големият храм на Артемида, едно от седемте чудеса на света, най-големият амфитеатър. Най-запазеният античен град в Турция. Четирийсет лири за вход (около 15 лв.) - умерена цена за такъв престижен обект. И още двайсет за комплекса от терасовидни жилища на богати ефесчани, където подслушахме горния разговор. Не си ги спестявайте. Под специално направеното защитно климатизирано съоръжение се намират мрамори, мозайки и фрески, които ни казват повече за хората, обитавали това място, отколкото монументалните сгради отвън.

"Толкова много стъпала". Младият малайзиец се спуска с измъчено изражение по стъпалата на амфитеатъра, напечен от над трийсетградусовата жега. Същия ден ще четем, че пороите са ударили и Истанбул, както и Гърция, и Северна България, но засега търсим прохладата под сянката на огромните борове, обрамчили алеята, водеща към изхода от археологическия обект. Интересно е, че почти навсякъде в големите туристически обекти, турците се стараят да използват оборудване собствено производство - бариери, турникети, скенери, климатици. Всички билети са по единен дизайн, само изображенията на обектите по тях е различно. Почти всички продавани в обектите сувенири носят официалното туристическо лого на страната.

Ако ще замръквате в Ефес, за препоръчване е да не оставате в близкия град Селчук, а да се отправите към небезизвестното село Ширинджe, разположено на седем километра нагоре в планината. Сега 600-годишното село е архитектурен резерват и всяка къща е обърната я на хотел, я на ресторант или магазин за сувенири и плодово вино, с което е известно селото. В България за Ширинджe се заговори, когато през 2012 г. турците си направиха реклама като обявиха, че само тяхното и едно френско село щели да оцелеят след края на света, който маите били изчислили, че се пада тая година. С и без маите Ширинджe и сега си оцелява добре. Не му липсват туристи.

Близо до нашата къща-хотел се намираше църквата на селото, ням свидетел на Малоазийска катастрофа от 1922 г., сложила край на двехилядигодишното гръцко присъствие в Азия. Църквата беше избегнала съдбата на други църкви, превърнати в джамии или складове от гръцките села и градчета, напуснати от коренните си обитатели, в ужасното им бягство към Смирна. Беше просто затворена, а площадката пред нея разкриваше хубава гледка към селото, събуждано някога от звъна на камбаната, а сега от гласа на мюезина.

"Виното от местни сортове ли е? - От местни, а вие откъде сте? - От България. - Аз пък съм от Македония", казва, но не продумва повече на северомакедонски диалект мъжът с бялата риза, който ни продава бутилка вино, което по-късно ще се окаже с дъх на малини. Турция е на четвърто място в света по площ на лозовите насаждения. Но огромната част от продукцията или отива веднага на масите, или се преработва на стафиди. Едва 40 на сто от гроздето се преработва в натурален сок или вино. Има 600 местни сорта и тъй като филоксерата никога не е нападала тази страна, лозите са си същите като преди 6000 г., откогато са първите данни за винарство. Два сорта обаче най-много се набиват на очи в магазините в района на Измир - окюзгьозю, (биволско око) и боазкере, което от сайта "ДиВино" превеждат като "изгаряне на гърлото". Купажирани и охладени, вината от тези сортове вървят много добре с ливанско сирене и маслини. Да, червеното вино върви добре и без мръвка.

Божия лъв

"Познавам имама на джамията в София". Около шейсетгодишният мъж с класически мустаци, карирана риза с къс ръкав, бежови панталони и сиви чорапи, имам на 706-годишната Голяма джамия в Бирги, реди английските думи в такава скороговорка, че половината остават неразбираеми. "Виж тая плочка", сочи имамът тюркоазената и пурпурна теракота, с която е облицован михрабът на джамията. "Тази е на 700 години, а тази на седем години", казва усмихнат той. Съгласяваме се, че средновековната плочка е по-хубава от съвременната. Голямата джамия в Бирги е с базиликална конструкция, неотговаряща на канона. В единия външен ъгъл има вграден каменен лъв, античен, много приличащ на каменните лъвове от Хиерополис и свидетелство как лъвовете могат да сменят стопаните си. А срещу него турците са издигнали паметник на друг един "лъв".

Бронзовият Умур бег, е завоевателят на Бирги, което преди това се е наричало Пиргион и е било населено с гърци, които са го обитавали поне четири века преди Христа. Вторият емир на бейлика Айдън, чийто паметник е до джамията, е завоювал за исляма още Ефес, Смирна, плячкосва Беломорска Тракия и остава следа в българската история като победителя на Момчил войвода. Паметникът на този, когото турският поет Енвери нарича "Божи лъв", ни представя здрав, строен мъж в героична поза, с броня, шлем и ятаган. Но двама венецианци, според "Уикипедия" го видели така: "... изключително затлъстял, с корем като бъчва, облечен в коприна, пиещ бадемово мляко и похапващ яйце с подправки със златна лъжичка".

"Бир лира". Жената с шалварите вади кубчето топъл царевичен хляб от уличната пещ и ни го подава. Подобно на Ширинджe Бирги също е етнографски резерват, предложен за списъка на ЮНЕСКО за обекти със световно културно значение. За целта турската държава е действала в Бирги със замах. Реконструирани и павирани са всички улици, ремонтирани са всички къщи, възстановени са от руините всички исторически обекти - медресета, бани, конаци, за което свидетелстват табели с фотографии от типа "преди и след". Множество стари къщи са обърнати на хотели с битова обстановка, както биха казали у нас. То, честно казано, и къщите са същите като у нас. "Перлата" на Бирги, триетажният конак на Чакир ага, с изписаната си фасада, фреските, дърворезбата по таваните, заради който селището е предложено за списъка на ЮНЕСКО, беше обаче затворен за реставрация от една година насам, въпреки, че на пръв поглед не се нуждаеше от нея.

Панталоните на проф. Кенан Ерим

Бирги и близкият до него град Йодамиш, картофената столица на Турция, бяха основната цел на пътуването ни, което предприехме, за да уважим сватбата на наши приятели, а за десерт, освен неизбежните травертини на Памуккале бяхме оставили античния Афродизиас, който незаслужено остава в сянката на Ефес и не е чак толкова известен сред туристите.

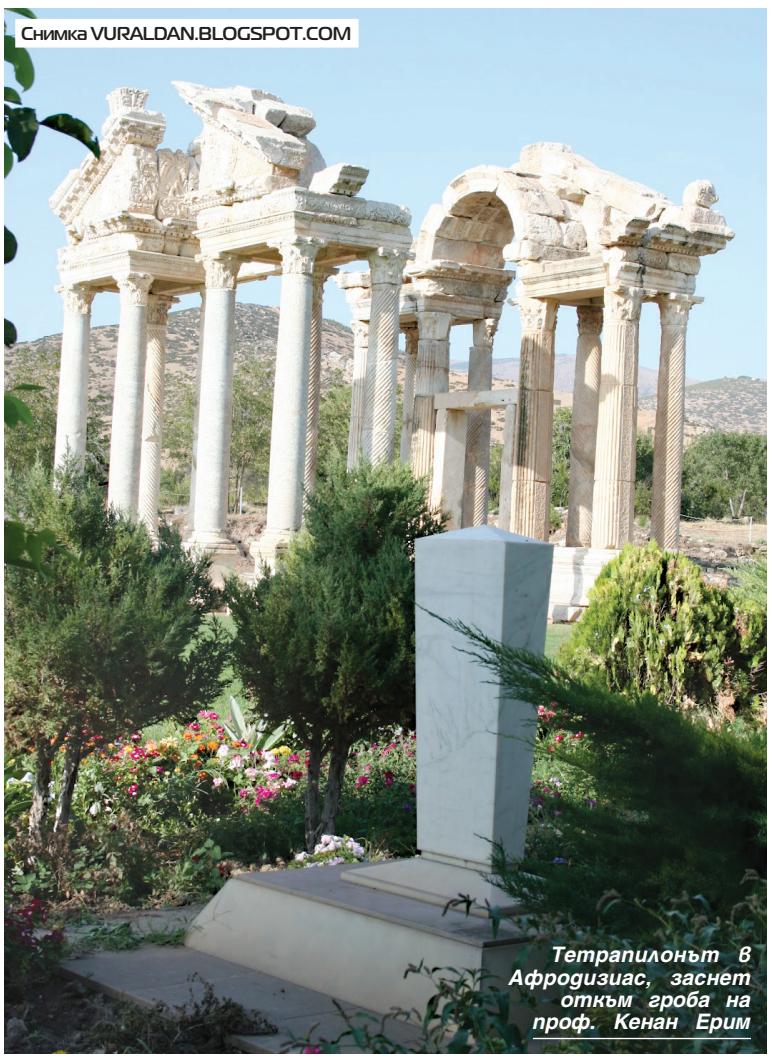
"Паркингът е пет лири, а шатълът (совалката) е безплатен". "Совалката" е трактор с покрито ремарке, който те превозва до входа на Афродизиас. На вратата на ремаркето е поставена кутия за бакшиши за водача. Ако искате, може да ходите и пеша. Триста метра са, но кога друг път ще ви возят с трактор.

Както Ефес е известен с храма на Артемида, така и Афродизиас е посветен на богинята на любовта и секса Афродита. Площта на града е огромна, напълно съизмерима с Ефес, обектите са не по-малко впечатляващи, но голяма част от тях все още не е разкрита за посетителите. Пътека, покрита с дървени скари, ви отвежда покрай най-важните места за разглеждане. Първи е Себастеонът, в който са отдавали почит на римските императори от Юлиево-Клавдиевата династия. Орелефите, които са покривали два от трите му етажа, са запазени в голямата си част и са експонирани в музея на мястото на разкопките, а не в чужда държава, каквато е съдбата на находките от Пергам. После минавате през театъра за няколко хиляди души, баните на Адриан, портика на Тиберий, Булевтериона - градския съвет, и разбира се, останките от храма на Афродита - сред които се открояват четиринайсет огромни колони.

Човекът, който открива за света Афродизиас, е турският археолог проф. Кенан Ерим (1929-1990 г.), който посвещава целия си професионален път на разкопките на града. От 1961 г. той, заедно с колегите си от Нюйоркския университет изваждат на бял свят града на Афродита. За целта е било преместено цяло едно село - Гейре, чиито къщи са били тогава между развалините, а античните колони са използвани за direци. Няколко къщи са запазени и се използват за нуждите на музея. В две от тях, заградени с висока ограда, се намира базата на американските учени, които работят на разкопките вече близо 60 години. А в една от къщите е мемориалният музей на проф. Ерим, в който има редица снимки на легендарния турски фотограф от арменски произход Ара Гюлер. На една от стените, под стъкло, висят работните панталони с кръпки на проф. Кенан Ерим.

На изхода на туристическия маршрут пред очите ви се изправя импозантният Тетрапилон - структура от осем двойки колони с два фронтона, която навремето е оформяла входа към храма на Афродита. Пред него се е проснала перфектна морава. А вдясно, за излизащите от разкопките, след моравата е гробът на проф. Кенан Ерим, който възкресява от руините това чудо, за всички след него.

Не знам кое впечатлява повече. Отношението на държавата към старините, които й носят валута и слава, или към човека, който е направил това възможно. Едното показва държавническо мислене. Другото показва, че сме хора. Човещината и уважението към бележитите хора е характерна за Турция и ако имате съмнения в това, отидете да видите панталоните и гроба на проф. Кенан Ерим, и много неща за тях, и за нас ще ви станат ясни.

Снимка VURALDAN.BLOGSPOT.COM

Тетрапилонът в Афродизиас, заснет откъм гроба на проф. Кенан Ерим

Снимка БГНЕС

ПРАВИТЕЛСТВОТО В РУМЪНИЯ ПРАТИ В НОКДАУН ОПОЗИЦИОННИЯ ПРЕЗИДЕНТ

През февурари румънци протестираха пред централата на правителството, след като правосъдинят министър Тудорел Тоадер поиска оставката на Лаура Кьовеши. Демонстрациите им обаче не можеха да омаловажат грешките на Кьовеши

От стр. 9

За нея антикорупцията вече не е деперсонализиран, безпристрастен въпрос, а война с ясни противници.

Това даде основания на социалдемократите да създадат парламентарни комисии, които да разгледат нейната работа и дейността на ръководената от нея дирекция. Те твърдят, че от над 1300 разследвания на хора по високите етажи на властта до края на 2016 т. четири пети са на ръководни дейци от левицата и техни съмишленици.

Разследването обаче разкри подробности в една сфера, която е чувствителна за румънското общество след ерата на Чаушеску. Оказа се, че има неправомерно сключени протоколи за сътрудничество между DNA и вътрешното разузнаване, като на тяхна основа през последните години (2005-2016 г.)

са били подслушвани 6 милиона души в страната

Тоест систематично са били нарушавани основни човешки права в условията на прокламирана демокрация.

На 22 февруари т.г министърът на правосъдието Тудорел Тоадер повдигна обвинения срещу Лаура Кьовеши за твърде авторитарно управление. Той заяви, че тя системно е вредяла на имиджа на страната по време на интервюта с чуждестранни журналисти и че под нейно ръководство мнозина антикорупционни прокурори са фалшифицирали доказателства по разследвания от дирекцията. Министърът поиска главният прокурор на DNA да бъде освободена от длъжност, като я обвини в 20 "неприемливи действия". Сред тях Тоадер спомена разследването по правителственото решение № 13 (предизвикало многохилядните протести през февруари 2017 г.), нейния отказ да се яви на парламентарни изслушвания за дейността на дирекцията, фалшификации по дела, липса на правилна реакция по повод на предполагаеми закононарушения, извършени във филиала на DNA в Плоещ и влошаване на имиджа на Румъния чрез погрешно информиране на европейските институции. Впоследствие президентът Клаус Йоханис обяви, че няма да изпълни искането за освобождаване на ръководителя на DNA, като изтъкна, че причините, изтъкнати от Тоадер, не са убедителни. Президентът не се съгласи с аргументите на министър Тоадер.

След този отговор правителството обжалва президентското решение пред Конституционния съд. На 30 май т.г. румънският Конституционен съд задължи президента Клаус Йоханис да издаде указ за отстраняване от длъжност на главния прокурор на Национална дирекция за борба с корупцията Лаура Кьовеши. Започнаха спекулации ще се съобрази ли президентът с това решение или ще търси обходни маневри за запазването на Кьовеши. Появи се хипотеза, че той може да я уволни и веднага след отново да я назначи. Партиите от управляващата коалиция започнаха подготовка за парламентарна процедура по отстраняване на президента от поста му. Напрежението постепенно се покачваше, докато в началото на миналата седмица - почти 40 дни след решението на Конституционния съд - президентът не се реши да издаде указ за освобождаването на ръководителя на дирекцията.

На прощалната си реч по повод напускането на поста си Кьовеши заяви отново, че не приема отправените обвинения и че е загубена

„битката, но войната продължава"

Тя бе назначена в покровителствения от нея филиал на дирекцията в Плоещ.

Въпреки това социалдемократите все още не са решили дали да не стартират процедурата за "импийчмънт" на президента. За това им намерение свидетелстват думите на техния лидер Ливию Драгня миналата седмица, който заяви в интервю по една от румънските телевизии, че "това е план, който все още е в дневния ни ред. Точно сега не знам какво трябва да се случи, за да се осъществи този процес есента. Става дума за мнението на депутатите. Не е задължително да е следващата есен. Но нещата могат да се случат. Говорих с колегите си в понеделник. Казах им, че могат да отидат на парламентарна почивка, но те трябва да държат телефоните си при тях, защото може да се наложи да се срещнем".

На другия фронт се води битката за промяна на законодателството - един от основните приоритети в програмата на управляващите, с която те дойдоха на власт. Първоначално внесените в началото на миналата година изменения в Наказателния и Наказателно-процесуалния кодекс, които предизвикаха масовите улични протести през февруари, предвиждаха отмяната на наказания за "незначителни" престъпления, свързани с корупцията, чиито щети не надхвърлиха 40 000 евро. Под натиска на уличните протести, както и на Брюксел и Вашингтон това бе отменено. Сега преработените проекти на тези кодекси и на Административния кодекс според правителството са съобразени с препоръките. През миналата седмица премиерът г-жа Виорела Дънчила след работното си посещение в Еврокомисията заяви, че по време на разговорите си в Брюксел, "когато зам-председателят Тимерманс постави тази тема, го уверих, че измененията са извършени след парламентарни дебати, които продължиха една година, бяха проведени консултации с неправителствени организации и професионални асоциации и с онези, които имаха възможност да излязат с предложения, както и че Конституционният съд ще има последната дума, която ще бъде уважена от правителството. Повторих, че тези изменения са необходими, като се има предвид необходимостта от транспониране на европейските директиви в румънското законодателство." Според нея в ЕК не са поставили въпроса за уволнението на Кьовеши, но са били информирани за секретните незаконни протоколи между службите за сигурност и Националната дирекция за борба с антикорупцията, както и за подслушванията на над 6 милиона румънци. Юнкер е определил това като

фрапантно нарушение на демокрацията

а Тимерманс - като сериозен прецедент. Било изразено безпокойство от неспокойната вътрешнополитическа обстановка в северната ни съседка само шест месеца, преди да поеме европредседателството.

През изминалата седмица Конституционният съд на Румъния отново призова парламента на страната да постави в предлаганите законопроекти минимален праг за размера на щетите, при които злоупотребата със служебно положение може да се смята за престъпление. Съдът "поиска предефиниране на съдебна грешка, недобросъвестност и сериозна небрежност", заяви председателят на Конституционния съд Валер Дорнеану през журналисти в Букурещ. Съгласно предлаганите промени държавата ще може да предприема действия срещу даден прокурор или съдия, обвинявани в извършването на "съдебна грешка, произлизаща от недобросъвестност или сериозна небрежност". Конституционният съд в Румъния наскоро отсъди, че предложеното определение е твърде неясно и поиска от правителството да го детайлизира. Предвижда се дебатите по тях да се състоят през септември.

Сегашното съотношение на силите и тежките взаимни обвинения се превръщат от тема за размисъл в кампания, която надхвърля обикновените партийни боричкания преди предстоящите през следващата година избори.

В Румъния все по-често си задават въпроси за виновността и кой кога я определя. Обикновено от първите мигове на "извънредните новини", с които обявяват привикването на даден политик в дирекцията за борба с корупцията до доказване или не на вината, минават години. Недопустимо много години. Някои от тези лица са в затвора, но много други са освободени. Но със свобода, лишена от чест, нормалност и всичко, което техният живот е означавал преди това.

В последно време бяха произнесени редица първоинстанционни и окончателни оправдателни присъди по дела, свързани с имена от първия ешелон на румънския политически и обществен живот. Като това на Виктор Понта, бивш лидер на социалдемократите, бивш премиер и бивш кандидат за президент, обвинен в пране на пари, фалшифициране на дела и съучастие в укриване на данъци.

Сред оправданите са и Дан Сова, бивш парламентарист и министър, обвинен в злоупотреба с длъжност, подправяне на дела, укриване на данъци и пране на пари;

Тони Гребла, бивш съдия от Конституционния съд, обвинен в злоупотреба със служебно положение, финансови операции, несъвместими със заеманата от него длъжност, организиране на престъпна мрежа и фалшиви показания;

Тибериу Ниту, обвинен в злоупотреба с власт във връзка с използването на полицейски ескорти.

А Габриела Биршан, съпругата на бившия съдия на Европейския съд по правата на човека Корнелиу Биршан и самата тя съдия и бивш шеф на Върховния касационен съд, получи окончателна оправдателна присъда. Но в последния случай Румъния бе осъдена да й заплати 1,1 милиона леи (над 250 000 евро) обезщетение, както и глоба за нарушаване на дипломатическия имунитет на съпруга й при несанкционирания обиск на дома им.

Засилва се поляризацията „за" и „против" управлението на социалдемократите

В тяхна полза са резултатите от провежданата социално-икономическа политика. Миналата седмица Националният статистически институт на Румъния потвърди публикуваните в средата на май оценки, според които страната е отчела икономически растеж от над 4% през първото тримесечие на тази година. Според сезонно приравнените данни брутният вътрешен продукт на Румъния е нараснал през първите три месеца на 2018 г. с 4,2 процента спрямо същия период на миналата година, достигайки 226,281 милиарда леи (48,54 млрд. евро). Спрямо предходното тримесечие БВП на Румъния е нараснал с 0,1 процента. А за цялата 2017 г. Румъния постигна растеж от 6,9% - втори в ЕС. Бяха спазени и сроковете за увеличението на пенсиите и минималните заплати. Това дава възможност на управляващите да не се страхуват от предсрочни избори и това е причината опозицията да не ги иска в настоящия момент, въпреки поляризираното обществено мнение. В една чудесно написана статия от Владимир Митев във в. ДУМА се дава и още един аргумент за това състояние - външната подкрепа за социалдемократите (от Израел) и за опозицията (от Германия и съответно от ЕК). Може да се добави и американската подкрепа за управляващите след осъществените от тях през тази година сделки за закупуване на въоръжение и бойна техника от САЩ и обявеното намерение веднага, след като Вашингтон се реши на този ход, да преместят и румънското посолство от Тел Авив в Йерусалим.

www.duma.bg
ДУМА ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

Човешкото надмощие над развилнялата се природа

В Тайланд 13 живота бяха спасени из подземните лабиринти на немислимото

В летописа на международните спасителни операции дните 2-10 юли ще останат като отделна глава, а не с няколко изречения, камо ли под линия или в скоби. Избавлението в Тайланд на 12-те момчета от местен футболен отбор и техния треньор, блокирани в наводнена пещера, се оказа на границата на човешките възможности и едва ли не фантастика.

Драмата започнала на 23 юни, когато 12-те момчета на възраст между 11 и 16 години и техният 25-годишен треньор навлезли и се спуснали навътре в пещерата Там Лод в Северен Тайланд след поредната им тренировка. Пещерата е дълга 10 километра, има няколко входа и изхода, както и големи зали. Намира се в планински район на страната и е известна туристическа дестинация - през нея например минава подземна река. Живописният Тайланд привлича не само с наземните природни прелести, но и с подземните си забележителности.

Треньорът очевидно не се е позаинтересувал от прогнозата за времето, защото е завел момчетата си в пещерата, малко преди да се изсипят проливни дъждове. Когато прекрачили нейния вход, е било сухо, но вече вътре заваляло като из ведро, тунелите и пещерните зали бързо се напълнили с вода и отнесени камъни, които запушили самия вход. Връщане назад нямало и групата се оказала

заклещена в една от залите на 4 км от входа на пещерата

Залата още не била наводнена, като другите части от подземния лабиринт.

Отначало властите нямали информация за местоположението на групата, а преди да установят контакт, не било известно дали все още са живи и какво е физическото им състояние.

Кризата прикова вниманието на всички в Тайланд, а не след дълго и на целия свят. Напрежението се покачвало постоянно, продължаващите валежи наложили спешно да бъде съставен план за изваждане на децата. Били привлечени и чуждестранни експерти, а мнозина се включили като доброволци. На 2 юли, или цели 9 дни след спускането им в пещерата, децата и техният треньор бяха открити мръсни и изгладнели от британски водолаз. Някои от момчетата спели, други били в полусъзнание, но всички са дишали.

Първоначалната еуфория от откриването на групата бързо била заменена от нови опасения, защото спасителите не успели да измислят начин за бързото им измъкване, а подземната вода продължавала да се покачва с бързи темпове.

Страховете за децата се засилили от последвалата смърт на 6 юли на единия от тайландските спасители. 38-годишният бивш военен водолаз Самар Кунан доставял кислородни бутилки от третата камера на подземието до залата, в която се намирала групата. Той загинал

по обратния път из наводнените криволичещи тунели

след като кислородът му се е изчерпал. Той всъщност се оказа единствената жертва на подземната драма. Тя

Снимка БГНЕС

Спасители изнасят едно от децата из пещерния лабиринт

наистина дойде от оттам, откъдето най-малко се е очаквала. Така или иначе инцидентът ясно показал, че опасността от една прибързана спасителна акция е съвсем реална, дори опитните гмуркачи не били в безопасност.

Обстоятелствата обаче пришпорвали спасителите. Те трябвало да действат спешно заради прогнозите за нови дъждове, които заплашвали да наводнят малкото ненаводнени зали в пещерата и така да обрекат мисията на провал.

Експертите са били на мнение, че спасителната операция в наводнената пещера е твърде опасна дори за професионалисти, а какво остава за тийнейджъри, които през живота си не са се гмуркали или дори докосвали акваланг. Спелеолози и специалисти по пещерно спасяване от цял свят смятали, че начинанието е на границата на възможното.

"Става въпрос за изключително рискована операция", споделя Бил Уайтхаус, вицепрезидент на "Британския съвет по пещерно спасяване". Според него главните проблеми пред водолазите са "лошата видимост във водата, както и кривите и тесни" коридори.

Властите в Тайланд, където след превратa от 2014 година управляват военните, бяха съставили множество варианти за спасяване на групата.

Един от първите спасителни планове предвиждал те да останат под земята до септември-октомври, докато отмине дъждовният сезон и нивото на водата се понижи по естествен начин. Тази идея обаче била отхвърлена поради опасения от изчерпване на кислорода и вероятността водите да наводнят и залата, в която групата бе намерила временно убежище в пещерата.

Спасителите извършили над 100 сондажа в скалите в опит да намерят начин да пробият алтернативен изход към повърхността и по този начин да избегнат крайно опасното за неподготвените деца гмуркане по обратния път. А той почти изцяло се намира под вода.

Междувременно екипите съумели да инсталират въздухопровод, дълъг над километър, с чиято помощ възстановили нивото на кислород в пещерата, което започнало да спада до тревожни стойности заради големия брой водолази и медици, успели да се установят в една от подземните зали.

В същото време драмата привлякла вниманието и на американския технологичен предприемач Илон Мъск, който натовари инженери от неговата частна ракетостроителна компания "Спейс екс" да се заемат с търсене на решение. В неделя Мъск публикува в социалните мрежи видео клип от изпитанията на мини подводница, която да помогне за спасяването на децата. Мнозина обаче видяха в действията на ръководителя на "Тесла" поредната пиар акция.

Така или иначе елитни водолази от цял свят и тайландските военни се видели принудени да избързат и на 8 юли сутринта да предприемат сложната операция по спасяването децата. В крайна сметка било решено всяко едно от децата да бъде ескортираното от по двама водолази. Използвани били и въжета, които да помогнат на младежите да следват пътя към изхода дори при пълна тъмнина и нулева видимост.

Самата операция преминала на три фази

На 8 юли привечер били изведени 4 деца - те преминали през коварния лабиринт от наводнени, изключително тесни и трудно проходим тунели. Лекарите не са установили никакви заболявания, никой от четиримата не е проявил признаци на белодробно заболяване или сериозни инфекции. Но въпреки задоволителното им физическо състояние, те незабавно били откарани в болница за по-обстойни изследвания. Родителите ги навестили в болницата, макар че трябвало да облекат специални защитни костюми и да стоят на два метра от децата, за да избегнат възможно заразяване.

Първата фаза дала надежда на останалите деца, че скоро ще могат отново да зърнат дневната светлина. Суровата природа като че ли можела да бъде победена. Този положителен резултат предизвикал известен, макар и предпазлив, оптимизъм, че мисията е възможна и останалите под земята ученици и техният треньор също имат шанс за оцеляване. И макар спасителната операция да е била едва в начална фаза, тя бе предизвикала истински взрив от овации в социалните мрежи по целия свят, но най-вече в самия Тайланд, който притихнал следи развитието на драмата.

След почивка на 9 юли спасителни екипи пристъпили към следващите две фази, които били извършени в един и същи ден - на 10 юли. Тогава на повърхността били изведени две групи от 5 човека. Последната извадена от пещерата група деца, включително треньорът им по футбол, също нямала повишена температура. Никой от 10-та не е бил в състояние на силен стрес, въпреки че по време на принудителния престой в пещерата повечето от децата са отслабнали с по два килограма. На едно от децата обаче било установено възпаление на белите дробове. Всички те били откарани в болница под наблюдение, както бе постъпено, впрочем, и със самия лекар и тримата водолази, които били неотлъчно до децата от откриването им на 2 юли. На всички деца са били бити инжекции срещу тетанус и бяс.

Между другото медиите разкриха, че младият треньор помогнал на децата да съхранят душевното си равновесие чрез сеанси по медитация. Самият той се научил да медитира в будистки храм, където попаднал след смъртта на родителите му.

Затворените в наводнената пещера 12 деца бяха принудени да направят гмуркане, което никое дете по света преди това не беше, сподели водолазът Иван Караджич. "В никакъв случай не е нормално дете на 11 години да се гмурка в пещера, на място, което се счита за изключително опасно за живота. На мястото няма никаква видимост, единствената светлина идва от фенерите, които носят водолазите, затова бяхме притеснени от паниката, която може да настъпи. Не разбирам как тези деца са толкова издръжливи, възхищавам им се. Фактът, че са били заклещени между скали от две седмици и не са виждали родителите си, ги прави истински герои", възторгваше се водолазът.

И понеже групата била футболният отбор "Гиганите" и инцидентът се случи по време на Мондиала в Русия, накрая в социалните мрежи се появи следният пост: "Спасителните екипи и отборът на "Гиганите" са тези, който трябва да получат купата от Световното първенство."

(По материали от чуждия печат)

www.duma.bg

Снимка БГНЕС

Реджеп Ердоган произнесе реч пред президентския дворец, след като бе положил клетва. На 9 юли той встъпи в длъжност като президент султан

В ТУРЦИЯ ЗАПОЧВА „ЕРАТА НА ЕРДОГАНИЗМА”

Зорница ИЛИЕВА

Съседна Турция сякаш се събуди от дълбок сън, след като премина към президентска система на управление. Заваляха въпроси от рода “ама какво ще ни донесе тази система” и “в Меджлиса депутатите само ще седят и ще пият чай ли?”. Отрезвяването от “сегашните промени в системата на управление дават на президента права, които дори падишахът не е имал” гласят немалко коментари, които при извънредното положение в Турция доскоро трудно можеха да видят бял свят.

Срещата на НАТО показа, че Ердоган не се е стреснал от заглавие като “Турция е президентска система, но държавата изчезна”. Напротив, той постигна в заключителното комюнике да се запише, че “всички съюзници ще допринасят за прилагане мерките за сигурност, когато е застрашена Турция”, че се потвърждава “необходимостта от продължаване борбата с тероризма”, че “продължава да се следи заплахата от балистични ракети, които идват от Сирия и са насочени към Турция”, а също е добавил специална бележка в заключителната декларация на НАТО, че “признава Македония с конституционното й име” - в противовес на гръцкото “Северна Македония”. Едва ли също е пропуснал да забележи, че в комюникето 57 пъти се споменава негативно Русия, но на този етап не дава признаци, че се е отказал от процеса Астана (по сирийското регулиране). За него сирийските кюрди, ПКК и събратята им в Ирак са “терористи”, битките срещу тях са борба срещу тероризма. Въпреки двучасовата среща с Алексис Ципрас, отношенията с натовския съюзник Гърция са на ниво “сложни и непредсказуеми”. Ердоган няма как да се отклони от външната си политика, която следва вече повече от десетилетие. От една страна, той си позволява да каже в Баку при първо негово посещение зад граница след клетвата в Меджлиса като президент султан, че “отношенията ни с

Азербайджан затвърждават разбирането за една нация, две държави”

или пък че “проектът ТАНАП е жизнено важен за двете ни страни”, въпреки неприкритото неудовлетворение на Москва поради факта, че проектът е конкурент на “Газпром”. От друга страна, си позволява да приеме с разбиране реакцията на Кремъл, че “НАТО е безполезен военен блок “.

Ердоган е разговарял в Брюксел и 40 минути с Меркел, но дали са се уточнили по въпросите, които не дават основание да се приемат отношенията като съюзнически? В турските затвори има 6 германски граждани, а опасенията, че с новата президентска система на управление демокрацията в Ердоганова Турция е в застой, ако не и загърбена, притеснява Берлин. Затова и няма усъвършенстване на митническия съюз между ЕС и Турция, а преговорите за членство в ЕС са отложени за бъдещо неопределено време.

Всъщност в самата Турция срещата на НАТО в Брюксел мина в информационния поток по-скоро като задължително отбелязване на събитие, което е важно, но не жизнено важно. Далеч по-интригуващо е безпокойството как в новия период на страната ще се формира икономическата политика, дали ще успее Ердоган да овладее рекордното спадане на турската лира (вече 4.97 за долар) и да поддържа нисък лихвен процент при галопиращата инфлация (15%). Световната търговска война е факт и в Анкара се питат какви ще са последиците за Турция. Дава се гласност на анализи на Нобеловия лауреат по икономика Пол Кругман в “Ню Йорк таймс”, който пише, че “турската икономика е толкова претоплена, че може да се срине”. Според него Турция

ТЯ СЕ ХАРАКТЕРИЗИРА С ПОПУЛИЗЪМ И ДЕСПОТИЧЕН ИСЛЯМСКИ НАЦИОНАЛИЗЪМ

е изправена пред финансова криза като тази в Азия

през 1997-98 година. Световната банка е обявила, че външният дълг на Турция възлиза на 48% от БВП и е два пъти по-голям от общия износ. Оказва се, че по-голямата част от този дълг се пада на частния сектор ($245 млрд.) и по този начин прилича на Индонезия през 1996 г. Тогава загубата на доверие в Индонезия е довело не само до спадане на курса, но и до увеличаване на външната задлъжнялост, за да се стигне до 168% външен дълг спрямо БВП.

Не е сигурно, че точно това ще се случи на Анкара, но “Турция е изправена пред тази опасност” пише Кругман.

Големите фирми в страната са принудени да преформатират задълженията си с банките. Големите проекти като третото летище на Истанбул ($12 млрд.), което е замислено с цел да се върне могъществото на османската империя, “народът ще го плати”, убеден е Кругман. Още повече, че в такава ситуация “инвеститорите се страхуват да влагат в Турция, а назначаването на зетя на Ердоган за министър на финансите увеличават опасенията”, твърди авторът. И тук информациите, че за министри Ердоган е избрал лица, които са като “излезли от една и съща фотография”, наливат масло в огъня на онези, които са оборкани от случващото се в страната на “ердоганизма”. Понятие, което вече е в употреба, особено на Запад. Всъщност продължаващото спадане на курса на турската лира се определя като следствие назначаването на Барак Албайрак за министър на финансите, което е поставило “край на школата на Бабаджан и Шимшек”. Това са предишни министри, които са известни с факта, че са се стремели да бъдат балансьори на президента в икономическите решения и са “омекотявали вземаните решения”. Притесненията са, че “сега тези спирачки ги няма”, както и че “не се виждат личности във финансите, които да уравновесяват Албайрак, особено като “няма механизми за контрол”. Назначените еднолично от Ердоган министри в повечето случаи са собственици - тоест имат свой частен бизнес. В тази връзка повечето притеснения са в посока, че при новата система на управление в Турция “липсва необходимото за всяка съвременна държава по света система за баланс и контрол”. Премахнати са контролните функции на Меджлиса и с решението “Ердоган да управлява с укази

142-годишната борба за демокрация в Турция е отишла напразно”

Тези думи на бившия правосъден министър проф.д-р Хикмет Сами Тюрк доскоро не можеха да се чуят. Президентът вече има право да налага вето на Меджлиса. От една страна, Ердоган ще издава укази и закони, а от друга, ще спира Меджлиса, защото “неговата дума е последна”, казва проф. Тюрк. Въпросът в крайна сметка е “какво ще ни донесе тази система”, но засега се счита, че “отговорът ще го получим през следващите години”. На този етап един от първите укази е за преминаването към президента на намиращите се до момента към Меджлиса от 85 години дворци “Долма бахче” и “Беймербеи”, основателна турска гордост от историческо наследство поради великолепието им.

Притеснените коментатори в Турция все пак не стигат до изводи от рода на “В Турция започва мрачна ера”, както пишат в “Дойче Веле” или че това е “едно деспотично управление”, защото “действа чрез натиск и обръща институциите срещу хората”. Не бива да се забравя, че Ердоган легитимира своята власт чрез избори и то неоспорени от опозицията, че ще отмени извънредното положение, защото управлението с президентски укази не се нуждае от още повече допълнителни правомощия, и че изборите протекоха в конкурентна среда, макар и при условия на неравнопоставеност.

Но няма спор, че турците, които гласуваха за Ердоган, наистина дадоха гласа си за една личност, а не заради идеи или идеология. Ако не се смята, разбира се, че в повечето случаи те са консервативни мюсюлмани, хора на Анадола, които ценят доказано силния водач, макар и определян на Запад като диктатор. Именно затова се твърди, че в Турция започва “ера на ердоганизъм”, която се основава на популизъм и ислямски национализъм. Някои стигат и до “персонифициране на властта” като отличителна черта на характерния за страната ислямски национализъм или твърд мюсюлмански консерватизъм. Крайни изводи, но истината, както винаги, е някъде по средата. Ако наистина Ердоган е заложил на “създаване на удобни граждани чрез условия за социално инженерство и се опира на тяхната посредственост и ниско качество”, тогава картината наистина става мрачна. Ако “подкрепата за него е крехка и има съпротива”, както твърдят, тогава просто трябва да се изчака времето, за да се оценяват последствията от въведената президентска система за управление. На този етап няма изгледи Ердоган да е показал колебание или да е загубил вяра в силите си. Напротив, на връщане от Северен Кипър (знаково посещение след иногурацията) той убедено твърди, че

има механизми да се овладее спадът на турската лира

Няма защо да се притесняват турците и те му вярват. Поне онези, които си харесват лидера. Те не разбират дали в Турция има “ислямско-националистически деспотичен консерватизъм” или “демокрация по турски”. За тях е важно, че светът познава и говори за Ердоган, че той се среща с най-големите в геополитиката и така Турция става важна и значима.

За нас остават поуките и внимателното наблюдаване на процесите в Турция. Нашите отношения са специфични и вековни. Но не както ги разбират в Анкара. Това е задача, която трябва ние да си решим. Ако президентът Румен Радев е успял при срещата си в Брюксел с Ердоган да обясни достатъчно дипломатично, но и подчертано твърдо, че и ние си имаме червени линии, които няма да позволим да се преминават от който и да било, тогава взаимноизгодното добросъседство ще бъде в кърпа вързано. И в Турция има поговорка “каквото повикало, такова се отзовало”. А това означава, че ще може да се разберем.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

Агресивното невежество - на върха

На некомпетентни в образованието родители са дадени правата да управляват и оценяват учителите и директорите на училища

Велиана ХРИСТОВА

Две години, след като го създаде, МОН тръгна да поправя правилника за създаването на Обществените съвети към всяко училище и детска градина, които бяха измислени с новия училищен закон (ЗПУО), наложен от ГЕРБ.

И какви са поправките?

Ами, видите ли, родител на дете, което е завършило училището, със заповед на директора можел да остане в обществения съвет до приключването на тригодишния си мандат. И още - обществените съвети вече няма да обсъждат годишния доклад за дейността си с родителите от цялото училище, както се искаше досега. Въпросните съвети са създадени според МОН с цел "да се създадат активни и демократични общности за подпомагане и граждански контрол в училищата. А целта на поправката, според мотивите на експертите, била да се създадат допълнителни условия за постигане на така описаната цел.

Ей на това му се вика „дрън-дрън, та пляс"

- нещо, което вече две години е основно занимание на властта по повод на злополучния ЗПУО. Тук ще се съсредоточим само върху т.нар. обществен съвет, който почти дублира настоятелството във всяко училище. На него обаче законът му е дал огромнейши права - да одобрява стратегията за развитие на учебното заведение и да приема годишния отчет на директора; да участва в работата на педагогическия съвет при обсъждането на учебните програми; да съгласува учебния план; да предлага политики за подобряване на качеството въз основа на резултатите от самооценката и външното оценяване; да се произнася по разпределянето на бюджета и на допълнителните приходи; да участва в комисиите за атестиране на директорите и на учителите; да съгласува избора на учебниците; да одобрява план-приема и пр.

Дотук добре. Обаче. На кого се предоставят всичките тези огромни правомощия, за които се изискват познания и квалификация и от които зависи всъщност цялата дейност на училището или детската градина? Членове на обществения съвет са: един представител на финансиращия орган (МОН или общината) и трима родители, а в професионалните училища - и един представител на работодателите, определен от областния управител.

Някъде да виждате изискване поне за образователен ценз

или за компетентност, която да съответства на дадените права? В обществения съвет съвещателен глас имат трима представители на учениците, директорът може само да присъства, а учителите се явяват, ако евентуално ги поканят от височайшите представители на съвета!

Няма по-страшно нещо от това некомпетентността да решава проблемите, дейността и съдбата на компетентните. Едно на ръка, че в големите градове няма откъде да се вземат за всичките училища и детски градини общински служители, компетентни във финансите и в просветата. Община, да речем, може да делегира права на избрани от нея грамотни в посочените области хора. Това би могло да стане с елементарна поправка в правилника, създаден от МОН (ЗПУО функционира де факто чрез 279 подзаконови актове, вменени на изпълнителната власт). Но МОН не я прави, ами се е загрижило някой родител да не изпадне от съвета, ако детето му е вече завършило училището.

Карикатура Красен РАКАДЖИЕВ

- А вие, мистър Киро и мистър Мето, кога ще се реформирате?

По-големият проблем, убийственият за училището проблем, обаче е, че на родителите се дават права и отговорности, за осъществяването на които те нямат нужната квалификация и

нямат представа дори от нормативната уредба

Учители от цялата страна алармираха за това, още когато се приемаше законът в НС. Никой не ги чу. На състоялата се по идея на градския съвет на БСП в София дискусия за средното образование на 7 юли т.г. директори и учители от училища, в които ромчетата преобладават, поставиха остро въпроса за обществените съвети. Всеки може да си представи какво унижение е за един директор или учител, когато цигани с основно образование или без всякакъв образователен ценз в качеството си на родители решават в обществения съвет какви учебници да бъдат избрани и какъв да е учебният план или да оценяват работата на педагозите!

Това е разграден двор

а не образователна система, категорични бяха участниците в дискусията, дошли от различни краища на страната. Не може обществените съвети да се формират по описания в закона и правилника начин, възмущаваха се педагозите.

Хич не са прави, че не може. Както виждаме - не само може, но и се практикува с пълна сила точно това. Такива работи се правят, когато някой се е заел с перфидни ходове да унищожи образователната система на България, докато иначе публично лее сълзи за недостига на учители и за качеството на училищното обучение. Затова и родителите не искат децата им да учат в едно училище с ромско мнозинство и правят чудеса, за да ги преместят другаде, отбелязаха училищни директори. Обидно е да си учител и да те оценяват напълно некомпетентни хора, негодуват педагозите. Магьосници сме, справяме се въпреки законите и въпреки наредбите, въпреки унижения и пълното пренебрежение към нашето мнение, казаха учителите на срещата. Чудовищни неща се вършат в образованието на принципа проба-грешка, поправка с нова грешка и т.н., но всичкото това се отразява трайно върху българското училище, категорични са те.

Ето това мислят най-важните хора в училището - учителите, подопечни за съжаление на МОН. И вместо министерството да се заеме спешно да предложи поне няколко наложителни - сега и веднага, поправки в закона, то губи трудов ресурс да прави нищо незначещи промени и да гради "условия за създаване на активни и демократични общности за подпомагане и контрол" на училищата!

Стратегия за догонващо икономическо развитие до 2040 г.

От стр. 8

12. Необходима е нова европейска данъчна политика. По-високи средни данъци. Отказ от "плоските" данъци и въвеждане на умерено прогресивно облагане с необлагаем минимум.

Диференциран ДДС с по-ниски проценти за лекарствата и за детските стоки и учебни помагала. И по-високи за луксозните стоки. Повишаване дела на бюджетните приходи от преки данъци за сметка на косвените. Повишаване на имотните данъци до равнището на западноевропейските. Преместване на данъчното бреме от бедните и средните слоеве, както е сега, към заможните и богатите, както е в Западна Европа.

13. Отваряне на "досиетата на прехода": Ревизия на 80-100 най-големи приватизационни и концесионни сделки. Проверка за произхода на богатството на 500-600 български олигарси. Давността да не важи за престъпленията в приватизацията и концесиите. Обществото чака решителни действия на властите. Ако не бъдат предприети, са възможни непредвидими последствия, като се има предвид, че около 75% от населението ни живее в бедност или риск от бедност, а 3-5% - в охолство.

14. Нужен ли е внос на работна сила от трети страни: причини, последствия, мащаби. Решението е в ускорено повишение на заплатите; форсирано разширение на средното техническо образование; възстановяване на осъвременени трудови войски; привличане на кандидати от компактни български общности от чужбина. Недопустимо е да се прогонват нашите хора в чужбина чрез поддържане на ниски доходи и да се внася работна сила от трети страни.

15. Интеграцията на България в ЕС: Резултатите от нашата 11-годишна интеграция в ЕС са противоречиви. В ЕС няма ясна концепция за бъдещето: Федерация или конфедерация. Западноевропейските правителства са за заличаване на националната идентичност на страните членки и създаване на монолитни европейски съединени щати. Това не трябва да се допуска. Европа има вековни национални традиции и е силна с националните си различия.

16. Ограничаване на миграцията от Африка и Азия. Причини: оскотяваща бедност; външни интервенции, разпалвани отвън безредици. Миграционния пожар трябва да гасят тези, които го запалиха - правителствата на САЩ и техните европейски съюзници. Имигрантите да бъдат приютявани от правителствата на страните, които ги поканиха. Миграционната политика на ЕС е погрешна. Занимават се с последствията, вместо с причините. Квотният принцип не е подходящ. Дъблинското споразумение трябва да бъде тотално ревизирано. Да не се допускат икономически мигранти в България. Ние сме транзитна държава. У нас почти няма имигранти, защото не сме привлекателни за тях с бедността си.

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

Пушкин обединява партии?

Световната култура не може да бъде партийно оцветена

Юлия ПИСКУЛИЙСКА

Звучи странно един поет, при това далече във времето и не български, да бъде мост между сегашни наши политици и дори институции. Странно, защото от трибуната на Народното събрание прозвуча енциклопедичната констатация, че Русия е заплаха. Е, така е. Заплаха, но за онези, които продължават да делят световната култура и непреходните й ценности на опасни и партийно оцветени.

За разлика от изявилия се трибунен политик, има друг, млад и безспорно интелигентен, който все повече превръща едно партийно пространство в общочовешки диалог. Чрез литературата. Калоян Паргов осъществява в партийния клуб на ГС на БПС, на "Леге" №10 в София, най-съвременната политика - в центъра са ценностите и човекът. Нещо, което би трябвало да е първостепенно в програмите на всяка партия, наред със социалните посоки.

И така, в литературния клуб се появи Ива Николова.

Представи своята книга "12 квадрата" и прочете за пръв път пред публика няколко свои преводи на Пушкин. Нови. И само част в поредицата от преводи на зашеметяващи руски автори като Пушкин и Толстой. Всичко това предстои да се превърне в литературен факт. Това, естествено, не е странно. Но за хората с партийни капаци е повече от странно в литературния клуб на БСП в София да стъпи човек като Ива Николова. Защото не е "наша"... Поканата е лично от Калоян Паргов. И още с първите думи на поетесата и журналистката Ива Николова стана ясно, че тя умело поема подадения факел от ръцете на младия ръководител: литературата обединява, тя събира, тя има своята непреходна роля. Така е - в салона имаше хора с различни политически пристрастия, тук бяха и Волен Сидеров, и вицепрезидентът Илияна Йотова, творци с различни политически възгледи. Червеният салон се превърна в онова място, където гневните думи са излишни, където мислите будно вървят след знамето на човечността. "12 квадрата" получи и своя човешки анализ от проф. Ваня Добрева. Тази книга е илюстрирана от сина на поета Пеньо Пенев - Владимир Пенев. Илюстрациите предизвикват да се мисли за хармонията и цветовете в живота, те са неотделими от стиховете на Ива, копнеж за хармонията на душата. Това "книжно семе" дава зърно, стига да има кой да го обере и да го закара на публичния харман. И да го раздава...

Признанието на Ива, че моливът й е опасно подострен, е признание на човек, винаги неотделим от размириците на обществото и винаги търсещ своя идеал в живота. Е, ние всички го търсим, но единствено литературата ни превръща в ято, което има обща посока. Един съвременен млад политик открива пътя съм обединението в битката за ценности. Знам, че след такъв политик тръгват представители на всяко поколение. И на моето, понякога твърде скептично към смелия полет. Едно литературно поле

Калоян Паргов

ни напомня чрез този млад политик, че написаното слово, в което са тревожните и светлите реки на сърцето, принадлежи на всички. "Непрекъснато някой от нас си отива, важното е какво остава..." Един цитат от тази книга, книгата на Ива Николова, тази устремна и различна поетеса и журналистка, тази устатница, както я нарече един литературен критик, влагайки в това чертата от характера й да не мълчи, да крещи... Тази Ива, която ни дава и нежността, и многобагрието на словото. Ето това многобагрие на словото, чието и да е то, когато извежда чистите помисли на сърцето, когато търси в битието светулките на надеждата и не ги оцветява в червено, синьо или в какъвто и да е друг цвят - то ни дава силите да правим неща, които остават. Такива неща се озвучават в един литературен партиен клуб. И ни предизвикват да търсим хармонията на душите и да искаме да отстояваме ценности.

НЕЩО КАТО РОМАН И ТО КАКЪВ

Христо ГЕОРГИЕВ

Затворих последната страница и първата ми работа беше да се запитам що за книга е "Адютант на Богородица" от Росен Панчалиев*. Отговорът ми не дойде веднага. Навярно ще предизвикам скептицизъм и снизходителни усмивки, но ще го изрека. Този роман, удивително кратък, само от сто страници, е едно малко литературно чудо, изригнало от дълбините на т.нар. магическа проза. Росен Панчалиев е потопил перото си в бездънната "мастилница" на Добруджа и в тъй любимата му военна тематика, в жестокостта и надеждите на Първата световна война. Панчалиев е и известен журналист и издател на периодика, свързана най-вече с военната авиация.

Най-впечатляващото, според мен, е неговият стил, който трудно може да бъде сравнен с друг - сбъднал мечтата на всеки един разказвач да го разпознават дори по "миризмата". От една страна, е наистина е много близо до този на Валентин-Караманчевия стил например, от друга, не можеш да не направиш аналогия и с един нашумял много след смъртта си в последните години брилянтен белетрист - Георги Божинов, а от трета - с могъщото перо на Добруджа Севда Костова. От всеки по-малко може да се открие, но то е така омесено и подправено с чисто панчалиевски ухаещи "подправки", че се е получило нещо съвсем различно и непривично за читателя.

Главният му герой, поручик Сотир Симов, оцелял по чудо при раждането си от вълци в свирепите добруджански снегове, намира дом за себе си в селския храм "Въведение Богородично". Израства в немотия, глад, студ и неволи и с всякакви още злини човешки, които се стоварват само върху избраните, със светотатствената убеденост, че неговата майка е Богородица, а Исус му е брат. Без дом и семейство, той прохожда в черквата и където и да ходи по света, винаги се връща в нея. Той е пълен сирак от мига, когато проплаква за пръв път, баща му загива в Сръбско-българската война, майчицата му умира при раждането му. С часове стои пред иконата на Света Богородица, която в детското му съзнание се слива с образа на майка България. И тръгва за нея във войните - като баща си. Остава жив и в кървавата мелница на Първата световна, след като сътворява чудеса от подвизи, а военните хирурзи буквално го събират и шият парче по парче. И през цялото време не изпуска да изпаднат от душата му Богородица и неистовата му вяра в Бога. И любовта му към Калина, с която не им е писано гнездо да свият и криле да разперят.

И се стига до най-магичния и невероятен момент в повествованието, когато иконата на Света Богородица слиза от стената на черквата и се отпечатва на гърба му и така той странства по многострадалната Добруджа, за която Господ е тъй наредил, според думите на Митя: "Не сме мърдали от туй село и тая земя, па се родихме турци, поживяхме като българи, а ще си идем от той свят като румънци. Голем смех."

А иконата след смъртта на Сотир ще заеме своето вечно място дълбоко в земята и така Добруджа и православната вяра

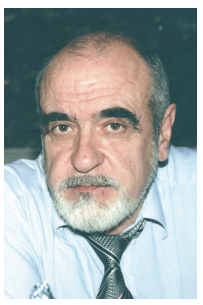

се съединяват в единно цяло вовеки.

Не се разказва това, което е създадено да се чете. Една книга търси своето място в литературата. Ще го намери ли, или по стара българска привичка отново ще отминем предизвикателното и необяснимото, което блика от всяка страница?

Росен Панчалиев, "Адютант на Богородица" , издателство "Лексикон", 2017 г.

Елате ни вижте

Лозан ТАКЕВ

Помните как започна българското европредседателство. С рецитацията на един куплет от "Отечество любезно" на Иван Вазов на български език от устата на Доналд Туск... За края обаче на Туск трябваше да му предложат "Елате ни вижте" от същия автор. Щеше да е подходящо.

Шесторно убийство, перманентни бягства на затворници, над 70 протеста, някои от които продължават... Челни класации по корупция, престъпност, смъртност, измама с еврофондове, телефонни измамници, ниски доходи и ниски пенсии, политическо боричкане на двамата генерали, съседи по месторабота... Последни места в Европа и на Западните Балкани по щастие, справедливост и сигурност. Известни до болка неща, които по време на европейската говорилня в София, за която се похарчиха има-няма поне 150 милиона пари. Е, не може да се отрече, имаше много целувки, много прегръдки. Брежнев, Хонекер и Живков могат да завиждат. Черешката на тортата беше уникалната Бронзова къща, за която също се предполага, че е дарение срещу триста и повече хиляди лева...

По време на председателството недвусмислено се доказа, че България е добро място за живеене на престъпници, мутри, ренегати, олигарси, политически лидери и управляващи. А на фона на кризата в ЕС нашата е нищо, ама може да се разгърне. Защото у нас всичко става при широко затворени очи. Съдебна система, главен прокурор живеят в "нема такава държава", а "нема такава държава" си я има по всички правила на Прехода. Почти три десетилетия, една трета от които управлява една политическа сила...

И да си дойдем на думата за Вазов, който Туск пропусна да изрецитира:

"Се тоз вик ме среща, изпраща по пътя,/ по кръчми, по хижи - ума ми размътя:/ Отбивам се в селското бедно жилище, / картина плачевна душа ми покъртя!/ "Елате ни вижте!" Зла бедност! Неволя! Души затънели,/ набърчени булки, деца застарели./ Къс ръжено тесто в пушливо огнище / загрява се там за гърла изгладнели!/ "Елате ни вижте!" Вий, дето в покои в палати стоите,/ към нас приближете - вий славни, вий сити... О, доста на думи сте нази любили./ Елате ни вижте!"

www.duma.bg

ДУМА

ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

Очаквайте

НАЙ-БЪРЗИЯТ ПИАНИСТ В СВЕТА ПИТЪР БЕНС ЩЕ СВИРИ В СОФИЯ

Аплодисменти за „Сън в лятна нощ” в Търговище

Богове-гиганти, летящ елф и вълшебно биле забъркват любовни каши под магическия взор на Луната

С пълен салон и бурни аплодисменти по време на целия спектакъл Драматичният театър в Търговище закри сезон 2017-2018 г. Дългоочакваната премиера на “Сън в лятна нощ” от Шекспир под режисурата на Надя Асенова оправда очакванията за представление, за което тепърва ще се говори и пише.

Асенова, която има в кариерата си множество успешни спектакли, и актьорите Любомир Фърков, Камен Иванов, Божидар Попчев, Славяна Любомирова, Ивана Стоянова, Сияна Янева, Атанас Махнев, Лъчезар Андреев са създали интригуваща версия на прочутата Шекспирова класика, в която богове-гиганти, летящ елф и вълшебно биле забъркват любовни каши под магическия взор на Луната. И всичко това - на фона на великолепен декор и костюми. Сценографията е дело на Тодор Райков, а костюмите - на Анелия Райкова.

Освен Оберон и Титания, които се движат като същества от легендите върху кокили (в ролите Божидар Попчев и Славяна Любомирова), друго от ефектните решения е елфът Пък, който лети на сцената и плува с Луната (в ролята е Камен Иванов). От екипа издават, че научаването на актьорите да ходят върху кокили е отнело двумесечни репетиции. Божидар Попчев е познат от многобройните си изяви в десетки представления, а Любомирова има номинация “Аскеер” за ролята си в “Гераците” на проф. Илия Добрев.

Доайенът Любомир Фърков, когото театралите

Снимки ДТ ТЪРГОВИЩЕ

познават както от сцената, така и от киното, също е в екипа. Той играе ролята на Княза, който във версията на Асенова се превръща в любовния блян на Титания - магарето. Великолепно присъствие в представлението имат и обещаващите млади актьори Стоянова, Янева, Махнев и Андреев, които се превъплъщават в любовните двойки.

“Сън в лятна нощ” е поредният успех на Надя Асенова, която е известна и със спектаклите “Аладин”, “Грозното пате”, “Детектив” с Добрин Векилов-Дони и Иван Радоев, “Тайната на един Дон Жуан” с Албена Павлова и Михаил Билалов. Очаква се с началото на новия театрален сезон “Сън в лятна нощ” да бъде представен и пред публиката в София.

НИМ започва проучвания на културното наследство на с. Добърско

Националният исторически музей организира етнографска експедиция и проучвания в района на един от своите филиали - в с. Добърско, научи ДУМА от доц. д-р Бони Петрунова, директорка на НИМ.

Добърско се намира в община Разлог, а местоположението му е важен фактор за неговото икономическо и културно-демографско развитие. Районът има богато културно наследство; компактно в етнографско отношение българско население, което пази и пренася през годините традиции и фолклор.

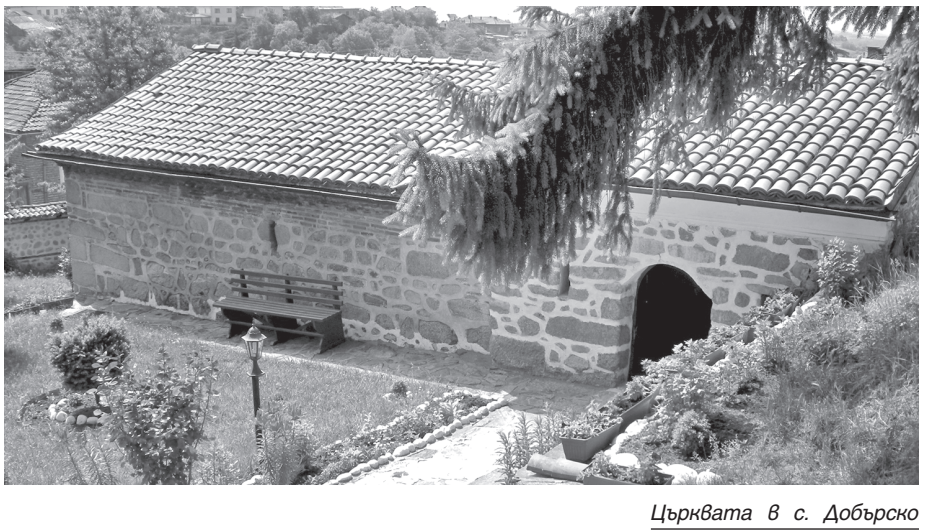
Средновековният храм “Св. св. Теодор Тирон и Теодор Стратилат” е филиал на НИМ, паметник под защитата на ЮНЕСКО и недвижима културна ценност от национално значение. Той е сред най-атрактивните и посещавани паметници в региона, откроявайки с. Добърско като пазител на историческата и културната памет. Самодейната група за автентичен фолклор от селото, създадена преди половин век, е вписана през 2012 г. в Националната система на живите човешки съкровища като “Добърски баби - пазители на традиционния обред Водици”. Теренните експедиции ще се проведат в периода 18-24 юли и 17-21 август, а цялостните резултати ще бъдат представени и публикувани през 2019 г.

Екипът, съставен от специалисти етнолози от НИМ и учени фолклористи от ИЕФЕМ - БАН, има за цел да проучи различни елементи от цялостното материално и нематериално културно наследство в селото и региона. Сред основните набелязани теми за изследване са народен календар, занаяти и поминък, традиционно облекло, народни вярвания и мироглед, религиозна култура, фолклор и словесни традиции.

Снимка STREETWATCH.BG

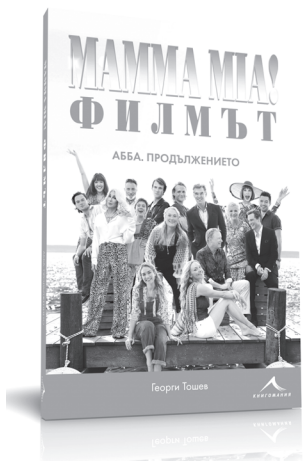
Добърските баби

Църквата в с. Добърско

КРАТКИ

Представят книга за филма „Матта Миа!”

Издателство “Книгомания” и Георги Тошев ще представят на 18 юли от 19 ч. в кино “Одеон” в София новото издание “Матта Миа! Филмът. Продължението”, посветено на незабравимата шведска група “АББА” и какво се случва с членовете ѝ в последните години. Ще бъде излъчен и документалният филм “АББА. Тяхната история”. На 28 юли от 23.30 ч. в Лозенец, клуб “Хасиенда”, в рамките на фестивала “Арт поток” ще се състои “Матта Миа!” - парти с вечните хитове на “АББА”, с участието на Георги Тошев. На 2 август от 20 ч. в Бургас, Морската градина - лятна сцена “Охлюва” (пред Морско казино), като част от откриването на четвъртата фотоизложба на композитора Стефан Диомов, посветена на Скандинавието, Георги Тошев ще представи книгата “МаттаМіа! Филмът. Продължението” и документалния филм “АББА. Тяхната история”. Входът за всички събития е свободен.

Изложба на номинираните за наградата „БАЗА”

Софийската градска художествена галерия, Институтът за съвременно изкуство - София, и фондация “Едмонд Демирджиян” съвместно с Фондацията за гражданско общество, Ню Йорк, и международната мрежа “Награди за млади художници” представят изложба (17 юли - 12 август) на номинираните автори за Наградата за съвременно изкуство “БАЗА”. Това са София Грънчарова, Марта Джурина, Стефан Иванов, Пепа Иванова, Наталия Йорданова, Мартин Пенев, Радостин Седевчев, Вълко Чобанов. Членовете на журито на “БАЗА” за 2018 г. са Бошко Бошкович (програмен директор на Residency Unlimited, Ню Йорк), Карина Котова (куратор), Владия Михайлова (куратор), Вера Млечевска (куратор), Стефка Цанева (куратор). Името на победителя ще бъде обявено при откриването на изложбата днес от 18 ч. в СГХГ.

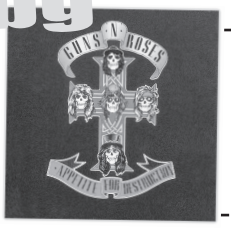
Чешки филмови плакати показват в Димитровград

Плакати от колекцията на чешкия Национален филмов архив ще гостуват в Димитровград от 23 юли до 31 август. Изложбата се открива на 23 юли от 18 ч. в изложбената зала “Асен Крайшников” КДК в Димитровград. Посетителите могат да закупят показаните плакати. Чешкият център е съорганизатор на събитието.

www.duma.bg

Очаквайте

„ГЪНС&РОУЗИС” ПРАЗНУВА ДЕБЮТНИЯ СИ АЛБУМ С НОВА ОБОГАТЕНА ВЕРСИЯ

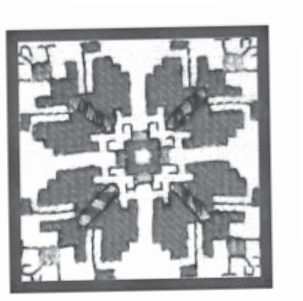
Докосване до древна хубост

Клубът за българска шевица и плетиво „Българка” отбелязва 40 години с изложба в РЕМ Пловдив

Регионалният етнографски музей в Пловдив представя до 29 юли юбилейна ретроспективна изложба “40 години клуб за българска шевица и плетиво “Българка” с мото “Докосване до древна хубост”.

Преди 40 години, в далечната 1978 г., осем жени, обединени от интереса си към традиционното българско ръкоделие и огромното желание да привлекат за своята кауза колкото може повече жени от различни райони, основават “Клуб на интересите”. Много скоро той взема участие в т. нар. тогава художествена самодейност и печели много златни, сребърни, бронзови медали, отличия, значки и грамоти.

Благодарение на тези жени, които, без да съзнават, започват да пишат историята на клуба, тя продължава вече 40 години. От историческа гледна точка това е много кратък период, но е достатъчен за сбъдването на една мечта - да следваш традицията, да поддържаш диалога между поколенията, диалога между минало, настояще и бъдеще. Същевременно това е твърде дълъг период, в който един клуб да запази своята самобитност, индивидуалност, характер и възрожденски дух. Търсенето, събирането, обучаването в това древно изкуство - везбата. И всичко - в името на

голямата любов към безценните бисери, сътворени от народния гений, наречени шевици.

В изложбата участват дамите от клуб “Българка”, като представят произведения от различни райони на България, поднесени в модерен стил, задоволяващ вкуса на съвременния човек. Показани са предмети за украса на дома, облекла, изработени съобразно модната тенденция и много аксесоари - колани, шалове, които са част от облеклото на съвременната жена.

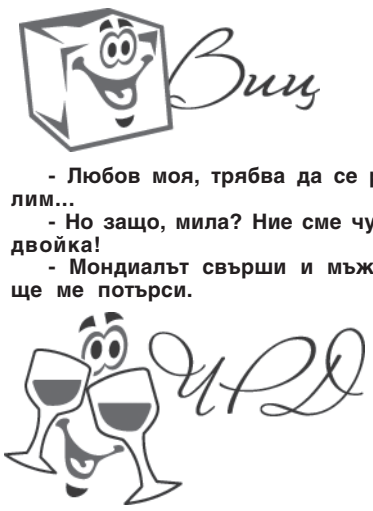
Целта на изложбата е да запознае младите хора с майсторството на българката, така че новите поколения да се вдъхновят, да продължат във вековете нейните умения, подчертават домакините на изложбата от РЕМ Пловдив.

Вицове

- Любов моя, трябва да се разделим...

- Но защо, мила? Ние сме чудесна двойка!

- Мондиалът свърши и мъжът ми ще ме потърси.

ГЕОРГИ БОРИСОВ, поет, преводач, гл. редактор на сп. „Факел”
ДИМИТЪР ЩИЛЯНОВ, боксьор, световен вицешампион и европейски шампион
КОНСТАНТИН ПАПАЗОВ-ТИТИ, баскетболен треньор
КОНСТАНТИН, певец
Проф. МИХАИЛ НЕДЕЛЧЕВ, литературовед

ЦЪРКОВЕН КАЛЕНДАР

17

17 Св. вмчца Марина

Въжена линия ще вози до надписа „Холивуд” в Лос Анджелис

“Уорнър брос” предлага да построи въжена линия, с която да бъде осигурен достъп до прочутия надпис “Холивуд” - една от главните туристически атракции в Лос Анджелис, съобщи АФП. Осъществяването на проекта, който включва построяване на туристически център близо до надписа, ще струва 100 млн. долара. “Надписът “Холивуд” е важен, признат в целия свят ориентир за град Лос Анджелис”, се казва в комюнике на “Уорнър брос”. “Популярността на надписа обаче имаше и негативен ефект, като увеличаване на движението в кварталите наоколо и проблеми със сигурността. Идеята за въжена линия бе предложена по-рано и наскоро се наложи като потенциално решение”, посочват още от компанията. С въжената линия преминаването по дългия 1,6 км маршрут във всяка от двете посоки ще отнема около 6 минути, информира Дарик нюз.

Сега “Уорнър” възнамерява да поиска мнението на градските власти, местните жители и екологични организации, независимо че въжената линия ще бъде построена върху неин терен. Във всеки случай ще трябва да се получи зелена светлина от градските власти в Лос Анджелис, преди да започне осъществяването на проекта. “Предлагаме решение, което ще има най-малко въздействие върху околната среда, защитавайки и съхранявайки парка Грифит и кварталите наоколо”, се уточнява в комюникето.

Снимка БГНЕС

Американският актьор Том Круз пристигна на пресконференция за представянето на филма “Мисията невъзможна: Разпад” в Сеул. Новият епизод от шпионската екшън поредица ще тръгне по екраните в Южна Корея на 25 юли, а в България - на 27 юли

Чаша вода преди лягане допринася за спокоен сън

Водата е течност, която е много важна за здравето и благополучието, но много хора пренебрегват редовната хидратация. Специалистите по хранене и лекарите препоръчват да се пият около 2 литра вода на ден. В допълнение много от тях посочват, че е полезно преди лягане да изпием чаша вода. Проучване, проведено през 2014 г., показва, че липсата на вода в организма води до депресия, а също така може да допринесе за значително разстройство на съня. Това изследване сочи, че приемането на вода преди лягане влияе на настроението, т.е. хората, които пият вода редовно, са по-щастливи, по-доволни и по-спокойни. Чашата вода преди заспиване, особено ако е хладка или гореща, стимулира храносмилането и детоксикацията на тялото. Топлата вода стимулира циркулацията, помага за отслабване и допринася за изхвърляне на токсините чрез изпотяване. Водата преди сън осигурява достатъчно хидратация, но също така намалява болките в мускулите и стомаха. Малко лимон в добавка ще обогати вкуса и ще набави необходимия вит. С, информира БГНЕС.

Малините намаляват риска от сърдечносъдови заболявания

Малините намаляват риска от сърдечносъдови заболявания, защото поддържат кръвоносните съдове здрави и помагат за циркулирането на кръвта, съобщи в. “Дейли мейл”. Изследването е направено само с 10 мъже, които са получавали напитки, направени или със замразени малини, или с полифеноли - съединения, които са полезни за сърцето. Така учените от лондонския Кингс колидж се надявали, ако бъде установен някакъв ефект, той да се дължи единствено на малините. Изследванията на кръвта и урината на участниците били направени, преди да пият напитките, два часа след това и един ден по-късно. Само след два часа поелите напитка с малини имали по-добри показатели за разширяване на артериите, когато се увеличава потокът на кръв. Това е индикатор за доброто състояние на ендотелните клетки, покриващи кръвоносните съдове. То пък показва какъв е рискът от сърдечносъдово заболяване. Благотворният ефект на малините върху кръвоносните съдове се дължи на съдържащите се в тях танини, наречени елагитанини, които въздействат върху чревните бактерии. Така се увеличават уролитиновите метаболити в кръвта, които поддържат клетките млади. Изследването е финансирано частично от организация на производители и вносители на малини. В екипа са участвали също германски и испански учени. Малините са много богати на вит. С и магнезий. Затова те увеличават и шансовете на мъжете да станат бащи.

Снимка © ISTOCKPHOTO.COM

www.duma.bg

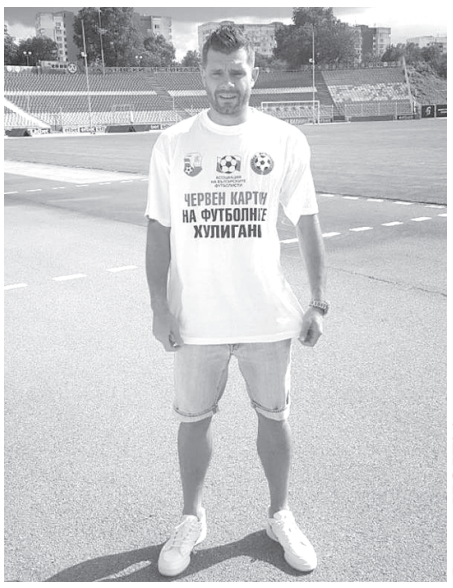
ДУМА ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

Първа лига с кампания срещу футболните хулигани

В първия кръг от новото първенство стартира кампанията "Червен картон на футболните хулигани", която се организира от АБФ, БФС и ПФЛ. Преди мачовете отборите ще излязат на терена, облечени с фланелки с такъв надпис. Преди първия съдийски сигнал футболистите ще свалят фланелките и ще ги хвърлят сред публиката.

Капитаните на отборите с най-многобройна публика Божидар Митрев (Левски), Божидар Чорбаджийски (ЦСКА-София), Лъчезар Балтанов (Ботев Пд), Бирсент Карагарен (Локо Пд) и Мартин Райнов (Берое) първи подкрепиха кампанията, като се снимаха с фланелките. Към тях се присъединиха и капитаните на шампиона Лудогорец - Светослав Дяков и на носителя на Купата на България Славия Георги Петков.

"Лидерите на водещите ни отбори се обединиха около мнението, че наред със законовите промени и подобряването на мерките за сигурност, обществото ни има нужда и от такива граждански кампании, които да формират активна обществена позиция и да възпитават в непримиримост към футболното хулиганство. Водеща роля в тази кампания имат футболистите. Целта е футболистите да въздействат на феновете чрез своя авторитет и популярност, за да станат стадионите спокойно и сигурно място, където деца и възрастни да се наслаждават спокойно на любимата игра. Затова още в първия кръг футболистите ще отправят категорично послание към публиката, че няма да толерират никакви хулигански прояви от страна на своите фенове. И че футболните хулигани нямат място на стадиона", съобщиха организаторите от Асоциацията на професионалните футболисти.

Снимки СПОРТАЛ

Капитаните на Левски Божидар Митрев и на ЦСКА-Сф Божидар Чорбаджийски с фланелките на кампанията "Червен картон на футболните хулигани"

Делио Роси хвърля Холмар срещу Вадуц

„Сините" пак не могат да разчитат на контузените в миналия сезон

Владимир НИКОЛОВ

Делио Роси ще хвърли Холмар Ейолфсон в реванша от I кръг на Лига Европа срещу Вадуц. Исландският национален защитник се върна на "Герена" преди дни, след като беше в състава на родината си за Световното първенство в Русия, макар и да не игра, а после доскоро почива. Италианският треньор на "сините" обаче разчита на опитния защитник, който да действа в тандем с Давид Яблонски в центъра на отбраната. Роси и за този мач няма да може да разчита на контузените звезди Хали Тиам и Паулиньо, а в лазарета му са още Филипе Нашименто и Ривалдиньо.

"Холмар се възползва от правото си на 15 дни почивка след световното и от момента, в който се върна, участва в тренировките. Трябва му време, за да влезе в ритъм. Иначе е готов за игра и това решение ще вземем заедно с него", каза Роси. Тимът му е опрян до стената, защото загуби първия мач от носителя на Купата на Лихтенщайн с 0:1.

"Този мач е особен и важен, въпреки че идва в период преди официалните срещи. Но е важен и ще направим всичко по нашите сили, за да преодолеем този кръг. Това е важно за отбора, за клуба, за феновете, за всички, които се асоциират с Левски. Резултатът от първия мач е неприятен и ни влияе, но смятам, че този отбор вече е показал, че може да победи и да загуби от всеки. Това зависи от нас. Желание имаше и в първия мач, но това не се показа на терена. Загубата можеше да бъде и равен, но не успяхме. В края на миналия шампионат този отбор показа, че може да играе добър футбол и да се представя добре. Сега сме в началото на новия сезон и ни трябва една победа, за да повярваме отново в качествата ни. Защото вече сме доказали, че можем да играем добър футбол. След първия мач имах среща с президента на клуба, но не сме говорили за моето бъдеще. За да работи един човек, трябва да се вярва в неговата работа", каза още Делио Роси.

Лудогорец с резерви срещу Крусейдърс

Марин МИЛАШКИ

Лудогорец ще излезе с голяма част от резервите срещу Крусейдърс в протоколния реванш от I предварителен кръг в Шампионската лига. Срещата е довечера от 22.00 часа на ст. "Сийво" в Белфаст, а българският първенец реши всичко още в Разград, където би със 7:0 само с 1 българин в отбора. В групата за реванша бразилският мениджър Пауло Аутуори не включи румънския голаджия Клаудиу Кешерю и бразилския халф Густаво Кампаняро. Кешерю изпитва болки в дясното коляно и от щаба явно предпочитат да не рискуват с него. Аутуори заведе в Белфаст 19 играчи, сред които и новото попълнение Антон Недялков. Надеждата на шампионите Доминик Янков също е в групата с шанс за изява.

"Отиваме в Белфаст да спечелим. Това ще бъде важно за самочувствието ни. Трябва да трупаме и точки за коефициента на България. Знаем ги тези неща и отиваме там да покажем добър футбол и да спечелим. Не би трябвало да има отпускане. Разбира се, има спокойствие след резултата от първия мач, но сме отбор с претенции, така че трябва да ги отстояваме на терена. Резултатът няма значение. Важното е да спечелим и да покажем добра игра и да продължим да вървим във възходяща линия", закани се капитанът Светослав Дяков.

Кристиано Роналдо раздава автографи пред стадиона на Ювентус, където премина изследвания, преди да подпише с "бианконерите"

ГРИШО ОСТАВА ШЕСТИ, РЕКОРД ЗА ТОМОВА

Григор Димитров запази шестата си позиция в световната ранглиста, въпреки провала на "Уимбълдън". Най-добрият ни тенисист е с 4610 т., като бе изпреварен от финалиста от Лондон Кевин Андерсън. Южноамериканецът събра 4655 т. и прогресира с 3 позиции до №5, като това постижение е върхово в кариерата му. Гришо обаче запази позицията си, защото финалистът от миналия сезон на "Ол Ингланд клъб" Марин Чилич (Хърв) също се провали на най-авторитетния турнир и се смъкна с 2 места до №7 с 3905 т. Новак Джокович пък се завърна в топ 10, отбелязвайки скок с 11 места. Сърбинът вече има 3355 т. Води Рафаел Надал (Исп) с 9310 т., пред Роджър Федерер (Швейц) 7080.

При жените Виктория Томова записа рекордно класиране в своята кариера, изкачвайки се със 7 места до №128 с 472 т. На "Уимбълдън" тя записа първа победа в основна схема на турнир от Шлема, но бе спряна от легендата Серена Уилямс (САЩ).

ГЛЕДАЙТЕ

ФУТБОЛ
ПО ДИЕМА СПОРТ
18.45 Левски - Вадуц
ПО ЕВРОСПОРТ 1
КОЛОЕЗДЕНЕ
11.30 Тур дьо Франс (жени)
14.00 Тур дьо Франс (X etan)

НАКРАТКО

Ивет пропуска Балканиадата в Стара Загора

Ивет Лалова-Колио ще пропусне Балканиадата по лека атлетика в Стара Загора в петък и събота. 34-годишната бегачка е с мускулно разтежение и предпочита да не рискува, а ще продължи да се готви за европейското в Берлин през август. "Правя всичко възможно, за да съм отново на 100% готова за европейското, което е най-голямата ми цел за сезона. С нетърпение очаквах да бягам отново пред родна публика и да се видя с много от вас на стадион "Берое", където имам прекрасни спомени. Благодаря за вашата подкрепа и желая от сърце успех на целия отбор", написа във фейсбук Ивет. В Стара Загора обаче се очакват да стартират Мирела Демирева, Габриела Петрова, Радослава Мавродиева и др. Голямата чуждестранна звезда пък е рекордьорката на Сърбия в скока на дължина Ивана Шпанович, бронзова олимпийска медалистка от Рио 2016.

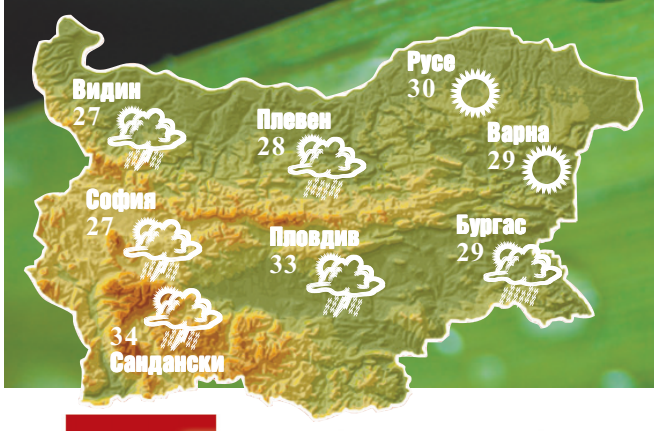
Аоияма с четвърта победа в Нагоя

Даниел Иванов-Аоияма постигна четвърта победа на турнира по сумо в Нагоя. В среща от IX кръг българинът избута извън дохото монголския "маегашира-8" Чийошома. С успеха 192-килограмовият борец от Елхово остава в средата на класирането с пасив 4/5. Изненадващ едноличен лидер в Нагоя в отсъствието на всички "Велики шампиони" е японският "секиваке" Митакеуми с максимален актив.

Вадят от Серия А Парма и Киево

Голям скандал разтърси Италия, след като два отбора от Серия А са пред изхвърляне заради съмнения в манипулирани срещи. Става дума за завърналия се в елита Парма, както и Киево. Двата клуба са обвинени от прокуратурата за финансови измами и уреждане на срещи, а крайното решение за тяхната съдба ще бъде взето днес в трибуналния съд. "Изпитваме трудности на трансферния пазар заради този процес. Всичко е шокиращо. Не виждам защо се получава така, след като структурата в отбора е отлична", каза треньорът на Парма Роберто Д'Аверса.

ВРЕМЕТО

Днес ще се развие купесто-дъждовна облачност. Ще има краткотрайни валежи и гръмотевични бури, които ще са по-значителни в планинските райони. Почти без валежи ще остане в Североизточна България. Ще духа умерен вятър. Максималните температури ще са между 25-34 градуса, в София 27. Над планините температурата на 1200 м ще е около 22 градуса, а на 2000 м - около 14. По Черноморието ще има временни увеличения на облачността, но по южното крайбрежие ще превали краткотрайно. Ще духа до умерен вятър. Максималните температури ще са 28-32 градуса, на морската вода е 25-27 градуса. Вълнението на морето ще е 1-2 бала.

Изгледи за

18
максимални
17°/25°

19
максимални
17°/21°

В сряда и четвъртък времето ще бъде променливо. Температурите ще паднат, като максималните ще са между 17-25 градуса, а на места може да има валежи, придружени от градушки.

ДУМА®
www.duma.bg
duma@duma.bg

Основател
Стефан Продев

Издава
„ДУМА прес” ЕООД

И. д. главен редактор
Таня Джаджева
tgeneva@duma.bg

Зам. главен редактор
Георги Георгиев
ggeorgiev@duma.bg

Отговорен секретар
Ивайло Гиздов
igizdov@duma.bg

Адрес на редакцията:
София - 1000,
ул. „Позитано” 20А
Факс: 975 26 04,
автоматичен номератор 97 05 + вътрешен номер

Управител **Павел Бебов**
Зам.-управител **Иван Ченчев**

ЖУРНАЛИСТИЧЕСКИ ЕКИП

НАБЛЮДАТЕЛ: **Велислава Дърева**

БЪЛГАРИЯ: **Павлета Давидова** - завеждащ отдел - 215; Аида Паникян - 218; Десислава Велева - 230; Милена Николова - 233; Ростислава Иванова - 233; Юлия Кулинска - 224
Онлайн редактор - Ралица Николова - 207
ИКОНОМИКА: **Мая Калпачка-Йованов-ска** - завеждащ отдел - 246; Ася Гар-дели - 246; Евгени Гаврилов - 246
СВЯТ: **Юри Михалков** - завеждащ от-дел - 220; Галина Младенова - 219; Георги Христов - 220
КУЛТУРА: **Вилиана Семерджиева** - завеждащ отдел - 240; Надежда Уше-ва - 240; Альона Нейкова - 239
ОБЩЕСТВО: **Велиана Христова** - завеждащ отдел - 238; Ина Михайлова - 214; Валентин Георгиев - 232; Ева Костова - 229
ЧЕТИВО: **Боян Бойчев** - редактор на “Пегас” - 244; **Неделник:** Богдан Ива-нов - 225; **Пардон:** Чавдар Шинов**; Ху-дожник:** Анатолий Станкулов
СПОРТ: **Владимир Николов** - завеж-дащ отдел - 245, Марин Милашки - 245
ФОТО: **Емилия Костадинова** - 206; Ма-риета Томова - 206
ГРАФИЧЕН ДИЗАЙН: Валентин Арги-ров; Лиляна Моллова, Петя Рогачева, Спаска Венева

АДМИНИСТРАЦИЯ

РЕКЛАМА: **Петрана Сомлева - 205;** e-mail - **reklama@duma.bg**

“Национална дистрибуция” ООД - 02/975 20 35

РАЗПРОСТРАНЕНИЕ: **Румяна Кирилова** - 203; **Емил Михов** - 208; **abonament@duma.bg**

НАБОР: **Хрисула Василева** - 227, e-mail: **korespondenti@duma.bg;**

ПРОИЗВОДСТВО: **Владимир Тополски**

ВЕСТНИК „ДУМА” Е НАСЛЕДНИК НА ТРАДИЦИИТЕ НА ВЕСТНИЦИТЕ „РАБОТНИКЪ”, „РАБОТНИЧЕСКИ ВЕСТНИК” И „РАБОТНИЧЕСКО ДЕЛО”

ИЗПОЛЗВАНИ СА И ЕМИСИИТЕ НА БТА, "ФОКУС", БГНЕС, БНР, ФРАНС ПРЕС, ИНТЕРНЕТ И ДР.
РЪКОПИСИ НЕ СЕ РЕЦЕНЗИРАТ И НЕ СЕ ВРЪЩАТ

ПЕЧАТ: АЛИАНС МЕДИАПРИНТ
София, жк. "Дружба" 1, ул. "Илия Бешков" 3А

БНТ 1

06:00 Денят започва сутрешен информационен блок
09:00 По света и у нас
09:10 Кадифе 2 тв филм
12:00 По света и у нас
12:30 Системата тв филм
13:30 „Бързо, лесно, вкусно“ представя: „Вкусната Европа“ /п/
14:00 Туристически маршрути
14:30 Сагуа - сиамската котка анимационен филм
14:45 Сид - дете на науката анимационен филм
15:10 Сребристият жребец анимационен филм
15:35 Гласувайте за Беки тв филм
16:00 По света и у нас
16:10 Новини на турски език
16:25 Капри тв филм
17:25 Зелена светлина
17:30 „Бързо, лесно, вкусно“ представя: „Вкусната Европа“ /п/
18:00 По света и у нас
18:20 Още от деня коментарно предаване
19:00 Анна Герман тв филм
19:50 Лека нощ, деца!
20:00 По света и у нас
20:45 Спортни новини
21:00 Референдум дискусионно предаване с водеща Добрина Чешмеджиева
22:00 Марс тв филм
23:00 По света и у нас
23:25 Зелена светлина
23:30 Въпрос на чест 5 тв филм
00:20 Капри тв филм
01:15 Анна Герман тв филм
02:15 Дойче Веле: Шифт /п/
02:30 Марс тв филм
03:20 Въпрос на чест 5 тв филм
04:05 Системата тв филм
05:05 Още от деня коментарно предаване/п/

bTV

06:30 „Тази сутрин“ - информационно предаване с водещ Антон Хекимян
09:30 „Преди обед“ - токшоу с водещи Десислава Стоянова и Александър Кадиев
12:00 bTV Новините - обедна емисия
12:30 „Шоуто на Слави“ /п/- вечерно ток шоу
13:30 Премиера: „Висше общество“ - сериал, с.1, еп. 17
15:00 Премиера: „Шест сестри“ - сериал, с.3, еп. 46
16:00 Премиера: „Алиса в страната на любовта“ - сериал, с.1, еп. 45
17:00 bTV Новините
17:30 „Лице в лице“ - публицистично предаване с водещ Цветанка Ризова
18:00 „Сърцето на града“ - сериал, с.1, еп. 59
19:00 bTV Новините - централна емисия
20:00 Премиера: „Великолепният век: Кьосем“ - сериал, с. 2, еп. 65
21:30 Премиера: „Салон за красота“ - сериал, с.1, еп.12
22:30 „Шоуто на Слави“ - вечерно ток шоу
23:30 bTV Новините - късна емисия
00:00 „Загадките на Лора“- сериал, с.1, еп.8
01:00 „Шест сестри“ /п./- сериал
02:00 bTV Новините
02:30 „Преди обед“ /п./ - токшоу
04:30 „Опасни улици“- сериал, с.11, еп. 12
05:30 „Лице в лице“ /п./- публицистично предаване

NOVA

06:20 „Здравей, България“ - сутрешен блок
09:30 „На кафе“ - предаване на NOVA
11:30 „Бон Апети“ - предаване
12:00 Новините на NOVA
12:30 „Войната на розите“ - сериен филм
13:30 „Остани с мен“ (премиера) - сериен филм
14:30 „Прости ми“ (премиера) - сериен филм
16:00 Новините на NOVA
16:30 „Намери ме“ (премиера) - сериен филм
17:30 „Господари на ефира“ - забавно предаване /п/
17:55 „Теглене на Лото 5 от 35 - „Златната топка“
18:00 „Семейни войни“ - телевизионна игра
19:00 Новините на NOVA - централна емисия
20:00 „Черешката на тортата“ - предаване на NOVA, нов сезон
21:00 „Хавай 5-0“ (премиера) - сериен филм, 8 сезон
22:00 Новините на NOVA
22:30 „София - Ден и Нощ“ (премиера) - риалити сериал
23:00 „Господари на ефира“ - забавно предаване
23:30 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA
00:30 „Пожарникарите от Чикаго“ - сериен филм, 3 сезон
01:30 „Докоснати от слънцето“ - сериен филм
02:30 „Ритъмът на мечтите“ - сериен филм
04:00 „Войната на розите“ - сериен филм /п/
05:20 „Часът на Милен Цветков“ - предаване на NOVA /п/

БНТ 1

06:00 Телеканал „Добро утро“
09:00 Новини
09:15 Телеканал „Добро утро“
09:30 „Пробни покупки“
09:55 „Живей здравословно!“
11:00 „Модна присъда“
12:00 Новини (със субтитри)
12:15 „Времето ще покаже“
15:00 Новини (със субтитри)
15:15 „Хайде да се оженим!“
16:00 „Мъжко / Женско“
17:00 „Времето ще покаже“
18:00 „Вечерни новини“ (със субтитри)
18:15 Премиера. „Видяхте ли видеото?“
19:00 „В действителност“
19:55 „Нека да говорят“
21:00 „Време“
21:35 „Старушки в бегах“. Сериен филм
23:30 Премиера. „Спарта“. Сериен филм
00:25 Премиера. „Романови. Цял век в търсене на истината“. Част 2
01:25 „Времето ще покаже“
02:20 „Нека да говорят“
03:10 „Мъжко / Женско“
03:55 „Старушки в бегах“. Сериен филм
05:00 Новини
05:05 „Старушки в бегах“. Продължение

ОВЕН

Денят е подходящ за начинания, с които да изразите доброто си отношение към хората и света. Бъдете инициативни.

21 март - 20 април

РАК

Общуването с позитивно мислещи хора, имащи творчески поглед върху нещата, ще ви донесе настроение и желание за работа.

22 юни - 23 юли

ВЕЗНИ

Има с кого да споделите проблемите си днес и да намерите решението им, без да изпадате в крайности в общуването.

24 септември - 23 октомври

КОЗИРОГ

Заредени сте с хубави очаквания, които ще намерят проявление и в днешните ви дела. Ще се справите с всичко.

22 декември - 20 януари

ТЕЛЕЦ

Професионалният ви поглед върху нещата, над които работите, ще ви помага да бъдете прецизни в детайлите днес.

21 април - 21 май

ЛЪВ

Днес работете по текущите си задачи, без да отдавате голямо значение на пречки и временните ви делови неуредици.

23 юли - 23 август

СКОРПИОН

Добре е да се разнообразите, като се откъснете от рутинните занимания и се вслушвате в желанията си днес.

24 октомври - 22 ноември

ВОДОЛЕЙ

Заради чужди ангажименти делата ви могат да изостанат днес, поради това спазвайте стриктно графика си.

21 януари - 19 февруари

БЛИЗНАЦИ

Днес уравновесени и с позитивно мислене, ще приемате случващото се, без да хабите напразно нерви и енергия.

22 май - 21 юни

ДЕВА

Днес приобщете към работата си и подобни на вас, интелигентни и находчиви с идеите си хора. Бъдете инициативни.

24 август - 23 септември

СТРЕЛЕЦ

За да е по-спокоен денят ви, не се ангажирайте с прекалено много задачи, ако искате да ги приключите успешно.

23 ноември - 21 декември

РИБИ

Днес положете повече усилия, за да се справите с въпросите от образователен, юридически или финансов характер.

20 февруари - 20 март

ДУМА
ВТОРНИК 17 ЮЛИ 2018

Франция ликува

„ПЕТЛИТЕ" С ВТОРА СВЕТОВНА ТИТЛА СЛЕД 4:2 НАД ХЪРВАТИЯ

Франция е големият победител на Световното първенство. На финала "петлите" победиха Хърватия с 4:2 и се окичиха с втора титла в историята си след "домашната" от 1998 г. По терените в Русия французите заслужиха най-ценното отличие във футбола, без да загубят мач, записвайки само едно нулево равенство в групите с Дания. По пътя към трофея момчетата на Дидие Дешан елиминираха сочените за фаворити преди турнира - Аржентина, Уругвай и Белгия. Пред 78 011 зрители на ст. "Лужники" в Москва Франция поведе с автогол на Марио Манджукич (18) след центриране на Антоан Гризман, но "ватрените" изравниха чрез Иван Перишич (28). Малко преди почивката Гризман отново изведе тима си напред след спорна дузпа, отсъдена чрез системата за видеоповторения (ВАР). В ситуацията след корнер и леко отклоняване на топката от Блес Матюиди, тя срещна ръката на Перишич. Съдията Нестор Питана (Арж) получи инструкции от видеоарбитрите да изгледа повторение. Аржентинецът прибегна до системата ВАР, като прецени, че хърватинът играе с ръка и променя траекторията на топката и отсъди дузпа.

Второто полувреме "петлите" нанесоха решителен удар в рамките на 6 минути, когато точни бяха Пол Погба (59) и Килиан Мбапе (65). Крайното 4:2 оформи Манджукич (69) след грешка на вратаря Уго Лорис.

Финалът се превърна в едва третия, в който падат 6 гола. Със същия резултат завършват битките за титлите през 1930 г. Уругвай - Аржентина, през 1938 г. Италия - Унгария, както и тази през 1966 г. между Англия и Германия (след продължения). Единственият по-резултатен финал е Бразилия - Швеция през 1958 г., когато южноамериканците мачкат домакините с 5:2.

За Хърватия сребърните медали са най-успешното представяне на световни финали. Както и французите, "шахматистите" пазеха добри спомени от Мондиал 1998, когато ознаменуваха дебюта си с трето място.

По време на турнира в Русия "ватрените" строшиха каръка да отпадат още в групите, както бе при последните им 3 участия. Все пак и факторът умора изигра роля, след като във всички елиминации играчите на Златко Далич побеждаваха съперниците си след продължения и им се събра цял мач повече от "петлите", които при това имаха и ден повече за почивка преди финала.

Манджукич пък стана едва вторият играч в историята, който вкарва гол и автогол в един мач на световно. Другият е холандецът Ерни Брандтс в Аржентина през 1978 г., но "лалетата" бият Италия с 2:1 в груповата фаза. Автоголът на Манджукич е първият във финал в историята на световните първенства, но и рекорден 12-и в рамките на един мондиал.

19-годишният Мбапе пък записа името си в историята като вторият най-млад играч, който се разписва във финала след бъдещия "Крал на футбола" Пеле, който вкарва на Швеция през 1958 г., когато е едва на 17 години.

Дидие Дешан пък стана едва третият в историята, който печели титлата като футболист и треньор. Преди 20 години именно Дешан беше капитан на Франция. Преди него това са постигнали само Марио Загало с Бразилия и Франц Бекенбауер с Германия.

Снимки БГНЕС

Футболистите на Франция триумфират със Световната купа, която спечелиха за втори път след победа с 4:2 над Хърватия на финала в Москва

ФИНАЛ

Франция - Хърватия 4:2 1:0 Манджукич (18-авт.) 1:1 Перишич (28) 2:1 Гризман (38-д) 3:1 Погба (59) 4:1 Мбапе (65) 4:2 Манджукич (69)

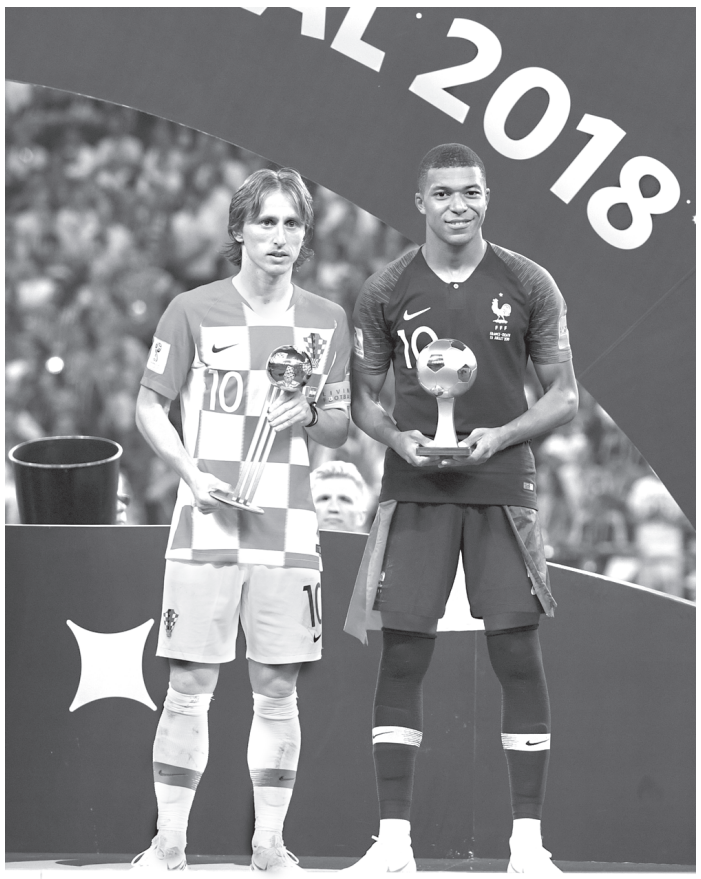
След мача

Дидие Дешан, селекционер на Франция:

"Отборът ни е млад. 14 от футболистите не бяха играли досега на световно. Изключително съм радостен за тях. Те показаха невероятен дух и се борят винаги до края. Тези техни качества бяха решаващи. Отборите, за които се твърдеше, че са по-класни от нашия, нямаха точно това. Ние сме световни шампиони и това трябва да се запомни от всички. За мен е огромна чест да спечеля световното като играч и треньор. Синът ми е на 22 години, така че много добре знам какво означава за младото поколение Франция да е световен шампион. След този финал животът на играчите ще се промени. Те никога няма да са същите. Това важи и за треньорския щаб, аз не мога да правя всичко сам. Понякога мога да бъда твърд и лош, но това не ми доставя удоволствие. Играчите сами разбират с каква цел се прави всичко. Когато губехме с 1:2 от Аржентина на 1/8-финала, за да променим хода на мача и да победим, момчетата трябваше "да пораснат с 15 см", да станат по-силни. Победата над Аржентина измени много неща за нас. Все пак това е велик отбор, с Лео Меси в него, но успяхме да обърнем хода му. След мача се почувствахме уверени в силите си - и с Уругвай играхме още по-добре. Апетитът ни се увеличаваше с всеки следващ мач."

Антоан Гризман, Играч на мача на финала:

"Още не разбирам съвсем точно какво се случи. Беше тежко първенство. Гордея се с всички треньори, играчи, с докторите на отбора. Благодарение на тази обща сила успяхме да напишем нова страница в историята на националния отбор. Постарах се да остана спокоен при дузпата и стрелях, всичко се получи както трябва. Нашата сила е в това да не мислим за индивидуалните постижения."

Лука Модрич получи "Златната топка" като най-добър играч на Мондиала, а Килиан Мбапе бе отличен със "Сребърна топка" като най-добър млад играч

Златко Далич, селекционер на Хърватия:

"Няма да коментирам работата на съдията, но във финал на световно такива дузпи не се свирят. Не подценявам заслугите на Франция, но сега малко не ни провървя. Този мач беше най-добрият от всички, които изиграхме на това световно. Пропуснахме голове от силен отбор, но не трябваше да се допускат такива грешки. Гордеем се с постигнатото въпреки всичко. Ще взема таймаут, да презаредя малко. Никога не вземам прибързани решения."

Лука Модрич, капитан, обявен за Най-добър играч на Мондиала:

"Сам по себе си този приз няма как да оправи настроението ми, защото загубихме. Всичко, което исках, беше да спечелим титлата. Бяхме подобри от французите, но, уви, във футбола не всеки път подобрият побеждава. Вторият гол, който ни вкараха, беше ключовият момент в мача. Бяхме неприятно изненадани, че съдията реши да използва ВАР. Преди първия гол на французите изобщо нямаше нарушение. Върнахме се в мача и играхме наистина добър футбол, но съдията даде дузпа за Франция. Такива ситуации направо убиват потърпевшите отбори."

ПУТИН:

Русия се гордее

Владимир Путин заяви, че Русия е успяла да организира световното във всичките му аспекти. "Безусловно можем да се гордеем как организирахме този турнир. Направихме го и за нашите фенове, и за руските любители на спорта, и за всички любители на спорта по целия свят", обяви руският президент. Той обяви, че Русия ще предостави безвизово влизане в страната до края на годината за всички чуждестранни притежатели на т.нар. "фен паспорти", които бяха валидни до края на Мондиала.

"По време на световното бяха неутрализирани 25 млн. кибератаки и други престъпни въздействия върху руската информационна инфраструктура, свързани с Мондиал 2018. Хората, дошли в нашата страна, действително се чувстваха в безопасност, можеха спокойно и комфортно да се придвижват между градовете и в цялата страна, за да гледат мачовете на любимите си отбори и на стадионите, и във фензоните. В същото време нашите гости не се сблъскаха нито с ненужни бариери, нито с излишни ограничения. Всички процедури, свързани със сигурността, бяха надеждни и не създадоха излишни неудобства. Това действително е показател за нашата висококласна, съвременна, в това число и екипна работа", допълни Путин.

Футболистите на Франция ликуват със Световната купа, след като победиха с 4:2 Хърватия на финала в Москва

Президентите на ФИФА Джани Инфантино, на Русия Владимир Путин, на Франция Еманюел Макрон и на Хърватия Колинда Грабар-Китарович са готови да отворят шампанско след финала на най-успешното световно първенство по футбол

Зевзеци прекръстиха спирката на парижкото метро "Шанз Елизе - Клемансо" на Дешанз-Елизе" в чест на селекционера на Франция Дидие Дешан, станал третият в историята, спечелил Световната купа като играч и като треньор

В чест на успеха на Франция Айфеловата кула бе осветена с цветовете на националния флаг и бяха изписани 1998 и 2018 г., в които "петлите" станаха световни шампиони

Владимир Путин връчва сребърните медали на хърватите

Президентът на Русия Владимир Путин поздравява хърватите в съблекалнята им на стадион "Лужники"

Полицията разпръсква с водни оръдия фенове, които атакуваха органите на реда след уличните празненства в Париж. Хулигани нападнаха и изпочупиха витрините на магазини и заведения в центъра на френската столица

Фенове се радват на проливния дъжд в Москва, който не успя да помрачи големия финал на Мондиала